

Edini slovenski dnevnik
v Zedinjenih državah :-
Velja za vse leto . . \$3.00
Za pol leta \$1.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

IV 63505

The only Slovenian Daily
in the United States :-
Issued every day except Sundays
and Legal Holidays :-
50,000 Readers :-

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 154. — ŠTEV. 154.

NEW YORK, SATURDAY, JULY 1, 1916. — SOBOTA, 1. JULIJA, 1916.

VOLUME XXIV. — LETNIK XXIV.

Niti Wilson niti Carranza nočeta preliivanja krvi.

PRIČAKUJE SE, DA BO CARRANZA V NAJKRAJŠEM ČASU ODGOVORIL NA ZADNJO NOTO ZDRUŽENIH DRŽAV. — NAJBREŽE BO PONOVOVNO ZAHTEVAL ODPOKLICANJE AMERIŠKIH ČET. — POLOŽAJ JE ŠE VEDNO ZELO KRITIČEN. — GOVOR PREDSEDNIKA WILSONA. — IZJAVIL JE, DA NI V ROKAH KAPITALISTOV, KI HOČEJO VOJNO. — NAPEL BO VSE MOČI, DO BO PREPREČIL VOJNO.

Washington, D. C., 30. junija. — Kolikor se more zdaj razvideti, prav malo kaže, da bi se mogel kritični položaj med združenimi državami in Mehiko mirnim potom odstraniti.

Vse je odvisno od Carranzovega odgovora na ameriško noto, v kateri predsednik Wilson zahteva, da se Carranza ukloni in preklic svoje zahteve, da bi Združene države odpelale svoje čete iz mehiškega ozemlja.

Privatni poročila iz mehiškega glavnega mesta naznanjajo, da odgovor na noto že pripravljen. To poročajo osebe, ki so verodostojne. Baj se je general Carranza izrazil, da omoče vojne in da jo bo začel le če bo v to prisiljen.

Poročila se tudi glase, da se je mehiški kabinet popolnoma spazumel, namreč, da so naročili generalu Trevinu, da neriške čete, katerim poveljuje gen. Pershing, takoj opade, ako bi se premikale v kaki drugi smeri kot pri meji. Dalje je kabinet tudi sklenil, da bo vlada od Združenih držav še enkrat zahtevala, da odpokličejo svojo ekspedicijsko; obenem pa bo Carranza obljubil, da bo povabil na mejo toliko vojaštva, da se napadi banditov na aerisika obmejna mesta ne bodo več dogajali.

Danes je mehiško poslaništvo izjavilo, da ima Carranza 50,000 jakov na razpolago za obmejno stražo.

Poslanik redondo je državnemu tajniku Lansingu povedal, da dozdaj še nobenega poročila dobil, kdaj bo Carranza odgovoril na njegovo noto. Lansing mu je namignil, da je da Združenih držav glede tega odgovora zelo nestrpna.

El Paso, T., 30. junija. — Iz Fort Bliss se je danes poslalo generalu J. J. Pershingu v Mehiko svarilo, da je za vsak slučaj pravljen na najhujše, kajti predsednik Carranza je odredil generalu Trevinu takoj napade njegove čete, v slučajta bi se količkaj premaknile s svojih sedajšnjih pozicij drugi smeri kot proti severozahodu, namreč proti meji.

General Tinove čete se nahajajo čisto okoli Pershingovih čet in slučaj, da bi Trevino napadel, bi zadelo lahko vseh 100 ameriških vojakov jako nemila usoda.

Iz mehišk glavnega mesta prihajajo vedno poročila, da se mehe čete z vso hitrico pripravljajo za slučaj, da bi prišlo vojne med Mehiko in Zdr. državami.

Ravnotak vrše priprave tudi tukaj v Fort Blissu. Zadnji čas se jagamovalo v tukajšnjem in sosednjih mestih velike izine streljiva in hrane.

Mexico City, 30. junija. — Uradniki "de facto" vlade so da izjavili časnikiarskim poročevalcem, da so dolžni, da je mehiška vlada pod uplivom nemških diplomatov, nerene in krive.

Uradniki sjavili, da Mehika ni in ne bo nikdar služila za orodje k drugi državi.

Mehika nojone, pač hoče, da si zasigura svoj obstoj, ko se je tovečkrat navedlo.

Mehiško mo poročilo glede boja pri Carrizalu se glasi, da je pad bitki enotrideset vojakov in štiriin trideset je bilo rnenih. Zaplenili so enotrideset pušk tritisoč kosov siva in okoli trideset konj. Glede ameriških izgub prla je bilo samo dvanajst mrtvih.

Iz New Yorka — Včeraj je predsednik Wilson govoril v New Yorks klubu, v katerem je pojasnil svoje stališče v sedajšnji situaciji.

Wilson je oho izjavil, da on ni v rokah onih, ki hočejo vojne, vsleda, ker imajo v Mehiki velike interese in hočejo, da bi žene države z vojno osvojile Mehiko in da bi tako doti dobili kontrolo nad njenimi zakladi. Na nekem mestu tavi časnikiarjem sledeče vprašanje:

— Ali misli, bi se slava Združenih držav povečala, ako bi prišlo veljavno vojno proti Mehiki?

Predsednik on je povedal, da dobi vsak dan cele kupe pisem osonnih in uglednih ameriških mož, v katerih ga prosijo, da ne prične prej z vojno napram Mehiki, pa ne bo neobhodno potrebno. Rekel je, da je prišel New York segel v roko strojevodji, ki mu je zašepetal to:

— Predsednik Wilson, ne prične z vojno, to vas prosim!

Izjavil je, da napel vse moči, da ne bo prišlo do vojne. Poslušalec navdušeno pozdravljali in burno splavdirali njegosedo.

Zahodna fronta.

Angleži pravijo, da se bodo uspehi njihovih zadnjih operacij pokazali šele po preteku časa.

Angleški glavni stan v Franciji, 30. junija. — Bombardiranje na angleški fronti se že četrty dan neprenehoma vrši. Angleške bombe grozno učinkujejo na nemške utrdbe in razbijajo prvo in drugo vrsto nemških zakopov.

Angleži izstrelijo vsak dan več kot en milijon izstrelkov, toda pri tem se pa, kot pravijo, skoro nič ne pozna pri njihovi zalogi streljiva.

Nemci sicer ogenj na nekaterih krajih dobro vračajo, toda v splošnem se opaža, da je nemška moč zelo oslabiljena.

Patrole naznanjajo, da so Nemci že na večjih krajih zapustili jarke, ker so že tako razdejani, da jim ni več obstanke v njih.

Dalje niso nekateri nemški zakopi nič več v zvezi z glavnim stanom, kajti žice so na več krajih pretrgane.

Nemške čete so zelo hrabre in vzdrže dokler morejo.

London, Anglija, 30. junija. — Uradno poročilo angleškega vojnega urada se glasi:

Na celi angleško-nemški fronti se vrši obstreljevanje nemških zakopov; naš ogenj je imel tekom zadnjih dni spseh, kakršnega smo si želeli. Nemci sicer ogenj vračajo, vendar našemu ne morejo biti kos.

Nekateri zakope v prvi vrsti so nemške čete zapustile in se pomaknile v ozadje.

Zadnji štiri dnevi so bili za nas zelo ugodni. Naši uspehi se bodo v pravi luči pokazali šele v prihodnosti.

Belgijsko poročilo se glasi:

Na celi fronti so se vršili hudi artilerijski boji. Na nemške zakope pri Dixmude, Drierachten in Steetenstraete smo pošiljali ogenj, ki je napravil nemškim pozicijam velike poškodbe.

Berlin, Nemčija, 30. junija. — Nemško uradno poročilo se glasi: Angleži so pošiljali na naše postojanke hud ogenj, katerega smo jim uspešno vračali in povzročili na njihovih pozicijah veliko škodo.

Angleži se poslužujejo plinovitih bomb.

Pariz, Francija, 30. junija. — Francosko uradno poročilo se glasi: — Na levem bregu reke Meuse se je v okraju višine št. 304 vršilo več hudih bojev.

Na desnem bregu Meuse se je vršilo istotako več vročih bojev. Ob deseti uri zjutraj so naše čete zavzele več nemških postojank pri trdnjavi Thiaumont, toda ob treh popoldne so Nemci vprizorili protinapad in zopet zavzeli pozicije, nakar so pa naše čete vprizorile še en najad ter zavzele in potem izgubljene pozicije zopet zavzele.

Sicer je pa položaj popolnoma neizpremenjen.

Opazja se, da so nemške sile oslabiljene.

Berlin, Nemčija, 30. junija. — Nemško uradno poročilo se glasi, da se je vršilo pred Verdunom več bojev, toda položaj je neizpremenjen.

Kitchenerjeva zapuščina.

London, Anglija, 30. junija. — Iz Kitchenerjeve oporoke, ki jo je sestavil 2. novembra 1914, je razvidno, da je zapustil 171.420 funtov ali \$850.000. Največ, namreč dvajset tisoč funtov je zapustil svojemu vnuku, manjše svote je volil tudi častnikom svojega štaba.

Angleži so izgubili v maju 1901 častnikov.

London, Anglija, 30. junija. — Uradni izkazi angleških izgub kažejo, da so Angleži izgubili tekom meseca maja 1901 častnikov, izmed teh je bilo 466 ubitih, 1081 ranjenih, 85 se jih pa pogreša.

Prohibicija v Rusiji.

Petrograd, Rusija, 30. junija. — Duma je danes sprejela predloga, da se ne sme prodajati opojnih pišca, ki vsebujejo več kot poldrug odstotek alkohola.

Predloga mora podpisati se car, da bo postala postava.

Casement.

Casementa skorajgotovo ne bodo usmrtili. — Ta usmrtnik bi Irce še bolj razburila.

London, Anglija, 30. junija. — "Manchester Guardian", eden najbolj uplivnih časopisov v deželi, je začel prositi milosti za Casementa.

Časopis sicer pripozna, da je sodišče moralo obsoditi Casementa na smrt, k temu pa pristavlja, da je Casement velik fanatik in da kot tak ni popolnoma odgovoren za svoje delo.

Ako bi Casementa usmrtili, bo zavladalo na Irskem velikansko razburjenje. Irce bi postali še večji sovražniki Anglije, kot so bili dozdaj.

Casementa so danes prepeljali v Pentonville jetnišnico. Obiskal ga je eden njegovih zagovornikov, Patrick F. Doyle, in izjavil, da se počuti čisto zdravega in da je nenavadno dobre volje.

Notranje ministristvo je danes naznanilo, da je kralj zapovedal odvzeti Casementu plemstvo.

Washington, D. C., 30. junija. — Senator Martine iz New Jersey je danes predložil resolucijo, v kateri prosi predsednika, da naj prosijo angleško vlado, da bi preložila izvršitev smrtne obsodbe nad Casementom. — Resolucije ni stavil toliko v svojem imenu kot pa v imenu gospe Newman, Casementove sestre, ki je dospela včeraj v New York.

Washington, D. C., 30. junija. — Predsednik Wilson je dobil iz vseh krajev dežele na stotine brzojav, v katerih ga razni ugledni državljani prosijo, da naj se zavzame za Casementa.

Predsednik se je posvetoval danes o tej zadevi z državnim tajnikom Lansingom.

Še ena nota glede "Sussex".

Washington, D. C., 30. junija. — Državni departament pripravlja še eno noto glede potopa francoskega parnika "Sussex", v kateri bo vlada Združenih držav zahtevala od Nemčije, da ji pojasni, kaka kazen je zadela onega poveljnika nemškega podmorskega čolna, ki je poslal "Sussexu" torpedo.

Tozadevno je že poslanik Gerard zahteval pojasnila, toda mu niso odgovorili.

Pozor pošiljatelji denarja!

Valed negotovega dostavljanja pošte, ki je namenjena iz Amerike v Avstrijo in Nemčijo ter narobe sprejemamo denarne pošiljke do preklica le pod pogojem, DA SE VSELE VOJNE IZPLAČAJU MOGOČE Z ZAMUDO. DENAR NE BO V NOBENEM SLUČAJU IZGUBLJEN, ampak nastati zamorejo le zamude. Mi jamčimo za vsako denarno pošiljateljstvo toliko časa, da se izplača na določeni naslov. Istotako nam jamčijo zanesljive ameriške banke, s katerimi smo sedaj v svesi radi vojne in radi polne sigurnosti pri pošiljanju denarja.

Čeno:

Čeno	\$	Čeno	\$
5	90	130	16.80
10	1.60	135	18.20
15	2.30	140	19.60
20	3.00	145	21.00
25	3.70	150	22.40
30	4.40	155	23.80
35	5.10	160	25.20
40	5.80	165	26.60
45	6.50	170	28.00
50	7.20	175	29.40
55	7.90	180	30.80
60	8.60	185	32.20
65	9.30	190	33.60
70	10.00	195	35.00
75	10.70	200	36.40
80	11.40	205	37.80
85	12.10	210	39.20
90	12.80	215	40.60
95	13.50	220	42.00
100	14.20	225	43.40
105	14.90	230	44.80
110	15.60	235	46.20

Ker se zdaj ome denarju skrajno manjka, smo primorani računati po najnovejših cenah in bomo tudi nakazovali po njih. Včasih se bo zgodilo, da dobi nakazovalni kraj več, včasih pa tudi kraj manj. Lest desne na napad ponavadi par dni kasneje in med tem, ko dobi nakazovalni list v roko, se pri nas ome denarja že velikokrat spreminja.

TVEŽKA FRANK SAKSER.

32 Cortlandt St., New York, N. Y. 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Avstrijci in Italijani.

Avstrijci poročajo, da so vjeli 300 italijanskih vojakov. — Italijanski generalni štab.

Dunaj, Avstrija, 30. junija. — Avstrijski generalni štab poroča: Na Doberdobski platnoti so se vršili zadnje dni zelo vroči boji. Sovražnik je z vso silo napadal goru sv. Martina, slednjič smo ga pa pogнали z velikimi izgubami v beg. Na koroški fronti smo odbili vse sovražniške napade. Včeraj smo vjeli 300 italijanskih vojakov in zaplenili veliko vojnega materiala.

Rim, Italija, 30. junija. — Poročilo italijanskega generalnega štaba se glasi:

Med Adido in Brento smo dospeli do glavne obrambne črte, katero je bil sovražnik jako močno utrdil in jo opremil s močnimi baterijami in strojnimi puškami. Naša ofenziva je naperjena tudi proti drugim postojankam.

V dolini Arse smo zasedli sovražniške strelne jarke pri Morbiji. Bitka, ki se vrši v okraju Pasubio, še ni končana.

V Suganski dolini smo zasedli obronke gore Cicearon. Vjeli smo skoraj dvesto avstrijskih vojakov ter zaplenili veliko vojnega materiala.

Pri sv. Mihaelu in sv. Martinu se poslužuje sovražnik smrdečih plinov. Naša artilerija je obstreljevala železniško postajo v Trbižu.

Vas Žabnica gori.

Rim, Italija, 30. junija. — Novo vojno ministristvo je danes vopklicalo letnike 1882 in 1895, ter tretjo kategorijo letnikov 1882 in 1883.

Dunaj, Avstrija, 30. junija. — Oblasti so določile, da bo morala vsaka dežela izročiti dve tretini svojih zvono v vojne svrhe. Prešli bodo samo one zvone, ki so bili izdelani po letu 1800.

Cerkve, ki imajo samo tri zvone, bodo lahko vse tri obdržale.

Angleži imajo 4,000,000 vojakov.

Včeraj je prišel v New York dr. Francis R. Holbrook, newyorški zdravnik, ki je bil trinajst mesecev z angleškim Rdečim križem v Belgiji in Franciji.

"Ko sem jaz zapustil Ypres", je rekel, "so Angleži in Belgijci že pričeli z ofenzivo. Uradni krogi v Angliji govorijo, da imajo Angleži v Franciji in doma že nad 4,000,000 vojakov".

Boji v Maroku.

Madrid, Španija, 30. junija. — Med domačini v Maroku in španskimi četami so se pričeli zopet boji.

Današnje poročilo se glasi, da so španski vojaki zavrnili ustaše z velikimi izgubami.

Tudi na španski strani jih je precej padlo.

DENAR SE LAHKO ODOŠLJE V STARO DOMOVINO TUDI PO BREŽIČNEM BRZOJAVU.

Naslov velja: vsaka beseda 65 centov; zaradi natančnosti je treba upoštevati tudi hišno številko in zadnjo pošto, ako se ista ne nahaja v kraju.

To svoto je dodati dnevnemu kurzu; manj od 50 kron ni mogoče poslati in ne več kakor 10,000 K.

Brezplačne pošiljke gredo vse v Nemčijo, od tam se pa pošljejo denarne nakaznice po pošti na zadnje mesto.

Natančno smo poizvedeli, da take pošiljke dosepejo primeroma hitro za sedanje razmere in je mogoče dobiti odgovor nazaj, da je bil denar izplačan v 20 dneh. Zgoditi se pa kaj lahko, da pošiljatev traja tudi dalj časa in to, ako se napravijo napake pri brežičnem brzojavu; denarja se ne more izgubiti, pač pa je mogoča zakasnitev, ako se urine kje kaka napaka.

Kdor želi poslati na ta našim denar v staro domovino, mora natančno napisati naslov in dati: pošlje naj se po brežičnem brzojavu.

FRANK SAKSER.

32 Cortlandt St., New York, N. Y. 32 Cortlandt St., New York, N. Y.

Rusi zavzeli Kolomejo. Vse je odvisno od Volinije.

GENERAL HINDENBURG IN GENERAL KUROPATKIN. — IZ PETROGRADA POROČAJO, DA SO RUSKE ČETE ZAVZELE MESTO KOLOMEJO, KI JE ZELO VAŽNO ŽELEZNIŠKO SREDIŠČE. — GENERAL LINSINGEN IMA V ROKAH BAJE ŽE VSE POSTOJANKE. — VROČI BOJI SEVEROVZHODNO OD KUTY. — BOJ O SOVODJU LUPE IN STYRA. — ZAVZETJE MESTA OBERTYN. — VOJNI PLEN.

Petrograd, Rusija, 30. junija. — Ruski generalni štab je izdal sledeče uradno poročilo:

— Južno od Dnjestra naše čete neprestano zasledujejo sovražnika. Avstrijci se v divjem begu umikajo in puščajo za seboj municijo in proviant.

Vjeli smo veliko število avstrijskih vojakov in zaplenili precej vojnega materiala.

Včeraj smo zavzeli po vročem boju mesto Obertyn in nekaj vasi, ki se nahajajo v neposredni bližini. Severozapadno od sovodja Lupe in Styra je napadla ruska konjica vas Govlane. Konjici je poveljeval polkovnik Grebowski. Po vročem boju so se Avstrijci z velikimi izgubami umaknili.

Petrograd, Rusija, 30. junija. — Danes je bilo izdano sledeče uradno poročilo:

— Južno od Dnjestra se je začel sovražnik na vsej črti umikati. Mesto Obertyn je v naših rokah. Vas Kovbane smo zavzeli z bajonetnim naskokom.

Mesto Kolomeja, ki je zelo važno železniško središče, je od včeraj v naših rokah. Polastili smo se ga brez posebnih izgub.

V bližini Pištine, severozapadno od Kuty v Galiciji, se vrši izvanredno vroča bitka. V bojih je bil ranjen general Keller.

Včeraj zjutraj so se pojavili nad Lutskom sovražni letalci in vrgli v mesto več kot trideset bomb. Škoda, ki so jo bombe povzročile, je precejšnja.

V sredo je začela obstreljevati težka nemška artilerija naše strelne jarke ob reki Njemen. Po hudem boju se je sovražniku posrečilo prekorčiti reko Njemen in zasesti gozd, vzhodno od Knežičev.

V splošnem je položaj na jugovzhodnem bojišču neizpremenjen.

Petrograd, Rusija, 30. junija. — Vse je odvisno od operacij v Voliniji. Ako se končajo ugodno za nas, smo prepričani, da se bo tudi vojna ugodno končala.

Nemci nameravajo poslati ogromno množino vojakov proti desnemu krilu, kateremu poveljuje general Brusilov. Ker smo mi v veliki premoči, smo si svesti, da Nemci ne bodo ničesar dosegli. Četam generala Bothmera preti velika nevarnost.

Petrograd, Rusija, 30. junija. — Nemci so začeli z vso silo napadati fronto med Jacobstadtom in Dvinskem. Vojaki strokovnjaki so prepričani, da je stopil general Hindenburg zopet v akcijo ter da hoče uvesti novo ofenzivo proti armadi generala Kuropatkina.

Nemci obstreljujejo z vso silo ruske postojanke, toda upati je, da ne bodo veliko dosegli, ker imamo mi na razpolago veliko več vojaštva in ker smo tudi, kar se tiče artilerije, veliko na boljšem.

Berlin, Nemčija, 30. junija. — Uradno poročilo nemškega generalnega štaba se glasi:

— Severno od jezera Isen, jugozapadno od Dvinska, se je vnela vroča bitka med našimi in ruskimi vojniki. V bitki smo bili mi zmagovalci. Nemcem je poveljeval gen. Hindenburg.

Armada skupina generala Linsingena: — Naše čete so odbile vse ruske napade. Vjeli smo več kot sto ruskih vojakov in zaplenili sedem strojnih pušk ter veliko množino vojnega materiala.

Dunaj, Avstrija, 30. junija. — Avstrijski generalni štab poroča:

— Ker je pretila našim četam južno od Kolomeje velika nevarnost, smo se umaknili. Pri Obertynu smo pogнали v beg nekaj ruskih kavalerijskih oddelkov.

Zapadno od Sokula je vprizoril sovražnik več napadov na naše pozicije. Napade smo uspešno odbili in pogнали sovražnika z velikimi izgubami v beg.

Berlin, Nemčija, 30. junija. — Bitka, ki se vrši južno od Dnjestra, je ena najbolj vročih, kar jih je bilo v sedanjih vojni.

Avstrijske čete se izvanredno hrabro bore, kljub temu, da imajo opravka z zelo močnim in mnogoštevilnim sovražnikom.

Ruske izgube so ogromne.

Avstrijski generalni štab poroča:

— Jugozapadno od Kolomeje so se morale naše vojske umakniti, ker so naleteli na prevelik sovražniški od-

"GLAS NARODA"

(Slovenian Daily.)
Owned and Published by the
SLOVENIO PUBLISHING CO.
(a corporation.)
FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Place of Business of the corporation
and addresses of above officers:
22 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Za celo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
celo leto za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropo za vse leto 4.50
pol leta 2.25
četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno nedelje in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
priročujejo.

Denar naj se blagoviti poljati po
Money Order.

Pri spremembi kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejšnje bi-
lilistke naznanijo, da hitreje naj-
demo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta
naslov:

"GLAS NARODA"
22 Cortlandt St., New York City
Telefon 4687 Cortlandt.

Nekoliko pojasnila.

Ker dobivamo neprestano vpra-
šanja, kako naj se nabira denar za
slovenske sirote v stari domovini
in ker so nekateri tudi že izrazili
dvom, če bodo denar res dobili na-
ši ljudje, odgovorjamo na tem me-
stu vsem, ki se bodo zavzeli za to
plemenito akcijo.

Nasvet bi bil, da naj se nabi-
ra denar pri vsaki priložnosti, posebno
pa v tednu od 22. do 30. junija.

Pred dvema leti je bil ravno ta
teden usodopolni za vse Slovence.
Pred dvema leti je začela gospoda-
vati nad njimi najhujša med vse-
mi grozotami — vojna.

Razna društva so že javila ured-
ništvu lista, da bodo priradila ve-
selice, da bodo pobirala pri sejah
prostovoljne prispevke ter da si
bodo sploh poiskala vse mogoče
vire dohodkov.

Kolikor nam je znano, imata li-
sta "Amerikanski Slovenec" in
"Glasilo" K. S. K. J. že sklada
ki neprestano naraščata. Dobro bi
bilo, ako bi tudi drugi listi apli-
rali na svoje naročnike in začeli
nabirati.

Denar, ki ga naberejo društva,
naj ga imajo sama v svojem var-
stvu, ali naj ga pa pošljejo Jedno-
ti oziroma Zvezi, če ji pripadajo,
s pristavkom, da je to dar tega in
tega društva za slovenske sirote v
starem kraju.

Ako ni v kaki naselbini nobene
ga društva, naj se izroči nabrani
denar poverjeniku, katerega izbe-
rejo iz svoje srede darovalci.

Vsak poverjenik naj potem spo-
roči nekaterim slovenskim listom
v Ameriki, koliko se je nabralo.
Isto naj bi storila tudi društva.

Časopisje bo potemtakem že vsaj
približno vedelo, koliko se bo na-
bralo, približno bo izkazale nabi-
ranih svot in pri gotovih priložih
vzpodbujajo Slovence k požrtvo-
valnosti.

Kot je gotovo vsakemu znano,
so potrebni naši ljudje v starem
kraju takojšnje in obilne podpore.
Toda, kaj se hoče. — Zlati za časa
vojne ni mogoče tako urediti, da
bi bil denar poštno in pravilno
razdeljen med najpotrebnejše.

Svojim sorodnikom, znaneem in
priateljem že takolitako rad
vsakdo pomaga in jih podpira po
svoji moči.

Sklad, ki ga imamo v mislih, ne
bo namenjen posamezniku, pač pa
vsem onim, ki so valed vojne naj-
bolj prizadeti.

Če se ne bomo ustrašili dela, in
če bo vsakdo ustrahoval in vsakdo
darovalec, bomo do konca vojne
nabrali lepo svoto, s katero se bo
dalo res kaj pomagati.

Potrebno je nadalje tudi, da se
posilje denar skupno, naprimer pod
imenom "Dar ameriških Sloven-
cev — svojim najrevnejšim bratom".

To bo skupno ime, imenu bo pa
sediščni natančen izkaz: časopisi so
darovali toliko, Zveze in Jednote
toliko, društva toliko in posamez-
niki toliko.

Ako je kaka naselbina pobirala
denar za kako slovensko vas ali
kraj, naj to naznači na listu.

mesto, se bo tudi to v izkazu ome-
nilo.

Ameriški Slovenci bomo v sta-
rem kraju imenovali odbor zanes-
ljivih in zaupnih mož, ki bodo de-
nar poštno razdelili. — Po našem
mnenju je edino ta pot prava.

To je nekaj naših nasvetov. —
Želeli bi, če bi tudi drugi slovenski
listi povedali svoje mnenje in da
bi slovenskim listom sporočila raz-
na društva in Jednote, ako se stri-
njajo s temi nasveti.

Vsi so enaki.

Mr. S. S. McClure piše v "Even-
ing Mail", katere urednik je on:
"Ko sem bil lansko leto v Mann-
heimu, sem videl nad mestom kro-
žiti nemški Zeppelin, L-Z-97.

Ravnokrat, ko sem zapazil ta
zrakoplov, sem stopil iz neke velike
ljudske kuhinje, v kateri je za-
vijalo svoja kosila na stotine
ljudskošolskih otrok, nekateri so
bili komaj šestletni. Zdrnil sem
se, ko sem pomislil, kaj bi se zgo-
dilo, ako bi bil ta Zeppelin kak an-
gleški ali francoski zrakoplov in
priel metati bombe na to poslopje
med te otroke.

Kak zločin bi bil to, kaka neza-
slišnost, kako grozodost!

Ko sem prišel v Berlin, sem
prašal nekega ministra nemške
vlade, zakaj mečejo Zeppelin bo-
mbe na francoska in angleška mesta
in pri tem pobijajo največ žensk in
otrok.

Odgovoril mi je, da za to, ker to za-
hleva ljudstvo, s tem hočejo nem-
ški narod zadovoljiti, potem pa
tudo zato, da se da s tem nekako
zadovoljenje, ker Angleži in Franco-
zi ravnokar delajo.

Jaz sem mu takrat ugovarjal, da
temu ni tako, da Angleži oziroma
Francozi dotodaj še niso kaj take-
ga doprinesli.

Pripomnil sem mu tudi, da me-
tanje bomb na angleška mesta in
pobijanje angleških otrok in žensk
nima nikakega pomena za nemško
vojevanje.

Tako sem zagovarjal Francoze
in Angleže pred enim letom.

Tega ne bi mogel danes, kajti
ravnokar smo čitali, da so franco-
ski zrakoplovi metali bombe na
Karlsruhe. Poročilo se glasi, da je
bilo ubitih petdesetdeset otrok in
pet žensk, sedemindesetdeset
otrok, petindvajset žensk in nekaj
moških pa ranjenih.

Tako vojevanje je neodpušljivi-
vo.

Zločini so v vsakim dnevu večji,
namesto, da bi se poskušalo napra-
viti mir in človeške žrtve omejiti.
Tako vojevanje povzroči še hujše
sodržavstvo med narodi in vojna se
samaodsebe podaljšuje.

Vsi so enaki!

Japonsko vprašanje.

O japonskem vprašanju se dan-
es govori v vseh ameriških kra-
jih, zlasti pa še v Californiji,
kjer si poskušajo Japonci že dol-
go ustanoviti svojo novo domo-
vino.

Japonci so se najprej naselili v
manjših in večjih številah v Cali-
forniji, Oregonu, Washingtonu.
Japonci so se čutili v tej deželi
popolnoma proste in enake lju-
dem, ki so bili že pred njimi tu-
kaj, če še ne celo prostjeje in
zvišene nad druge.

To se prebivalcem Californije
ni dopadlo, pričeli so se zgražati
nad Japonci in nastalo je veliko
japonsko vprašanje, na katero so
Californijci odgovorili:

— Japonci mora tja, odkoder
je prišel.

To je Japonci v Californiji in
one doma nadvse razburilo in
med ameriško in japonsko vlado
so se pričela vršiti tozadevna po-
gajanja, reševali sta to "japon-
sko vprašanje", toda ostalo je ne-
rešeno.

— Rešeno? — je rekel nekoč
nek ugleden Japonci v tej deže-
li. — Japonsko vprašanje še ni
rešeno. Ta iskra še tli med nami
in Amerikanci in tudi nikoli ne
bo zamrla, dokler bo ostalo tako
kot je zdaj.

Californijci istotako mislijo.
Nek tamošnji governor je nekoč
rekel:

— Japonsko vprašanje je vpra-
šanje, za katero bi bilo treba
posvečati več pozornosti. Na pr-
vi pogled se človeku zdi, da je to
vprašanje že zamrlo, toda to se
samo radi tega zdi, ker mu Ame-
rikanci ne posvečamo več nikake-
ga uvaževanja; mi smo s tem, da
je tozadevno vse tiho, zadovoljni,
toda Japonci pa niso. Japonci so
nezadovoljni in Japonska bo ne-
kega lepega dne popolnoma goto-

vo obnovila svoje zahteve in nje-
ni protesti bodo resni. Takrat bo-
mo videli. Ako bi prišlo do vojne
in ako bi bile Združene države
zmagalko, bi vprašanje kljub tem-
u ne bilo rešeno: rešeno bi mogo-
če bilo začasno, toda trajnosti ne
bi bilo.

To je že govorjenje o vojni. In
nekateri so mnenja, da bo japon-
sko vprašanje vzrok za japonsko-
ameriško vojno v nedoglednem
času.

Japonsko vprašanje je težko.
To vprašanje je plemensko; v
Californiji pravijo, da je ta pro-
blem podoben problemu glede
črnecev na Jugu, samo, da ima dve
veliki razliki:

Prvič, da japonsko plemo ni
za to, da bi ga se lahko tlačilo in
znjim delalo karsibodi; Japonci
so v mnogih ozirih Amerikancem
popolnoma enaki, v mnogih jih
pa še celo prekašajo. So n. pr. —
kot bi rekli — bolj lepoznanjski.
lahko jih primerjamo starim Gr-
kom, zelo vstrajni in nadvse mo-
ralni. Ti so stari in izobraženi,
slični Židom; Japonci posnema-
jo vsako stvar katerega drugega
naroda, ako le vidijo, da je v njih
dobičju. Japonci se zanimajo, re-
cimo, za ameriške igre, politike,
vojske in jih tudi razumejo bolj
kot mogoče bolj kot večina roje-
nih Amerikancev.

V tem oziru se nikakor ne mo-
re primerjati japonsko vprašanje
v Californiji, vprašanje črnecev
na Jugu. Nekeč je nekoč rekel:
— Rumena nevarnost napravi
— črno — belo!

Drugič, Japonci so organiziran
narod in niso samo velika masa
posameznikov kot so bili črne-
ci, ki so ravno nekoliko poprej žive-
li še najdivješe življenje. Z ozi-
rom na organizacijo njihovega
naroda se ne morejo tudi z židi
primerjati, kajti Židovstvo je
razkropljeno po celem svetu in
ni o kakih enotnosti govora, med-
tem so pa Japonci kot eno telo;
močni so in za njimi stoji pa do-
bro oborožena vlada, ki jih je pri-
pravljena braniti doma ali na tu-
jem. Z ozirom na to, Amerikanci
ne bodo mogli vedno mirno pred
seboj gledati japonsko vprašanje
nereseno.

Kitajsko vprašanje, ki je bilo
malone istega značaja, je vidno
rešeno, kajti Kitajci, kot neinteli-
genten in neorganiziran narod, da-
si je večji, se je moral ukloniti.
To se pa ne bo nikdar zgodilo z
Japonci. Kitajsko vprašanje je
bilo samo kitajsko, japonsko je
pa japonsko-ameriško vprašanje
in se bo moral otudi kot tako —
rešiti.

Ko se je l. 1907 pojavilo v Cali-
forniji japonsko vprašanje, so se
spustili japonski ljudski zastop-
niki z Amerikanci v pogajanje
kot "gentlemeni" in se tudi kot
taki zaenkrat deloma uklonili.
Priseljevanje Japoncev v dru-
žene države je prenehalo.

To je vsekakor znamenje, da
je v narodu moč in čast, da se
ne vsiljuje tja, kjer niso dobro
došli, toda brezdvoma to je le za-
časno.

Ljudje, ki so žnjimi v zvezi,
pravijo, da Japonci nima teh do-
brih lastnosti, namreč časti in
samostojnega ponosa, temveč ravn-
o nasprotno, da so zahrbtni,
brez časti, brez ponosa, da pri
njih takozvani kontrakti nič ne
veljajo in da so bolj nezanesljivi
kot kaka druga narodnost.

Ako je slaba letina, ali ako
imajo slabe plače, so Japonci že
večkrat zahtevali od hišnih last-
nikov, da bi jim znižali stanari-
no in tako žnjimi delili slabe ča-
se, češ, da je taka navada tudi
na Japonskem.

Professor H. P. Willis, ki je
imel nalogo preiskovati japonski
problem, pravi, da so bili Japonci
ednolični do Amerikancev res ne-
prenesljivi, toda, da so zadnji čas
že pričeli malone v vseh ozirih de-
lati tako kot delajo Amerikanci
in poskušajo odpraviti svoje sla-
be sisteme in navade.

Japonci imajo navado reči:
— Japonci je gentleman!
S tem hočejo seveda sebe po-
staviti v lepo luč in označiti Ame-
rikance kot krivične in negentle-
manske.

KO JE VZDRAMIL JAPONEC.

Japonski narod je bil več stole-
tij na otoku blizu azijske obale.
Japonska je v Aziji isto, kar je
Anglija v Evropi. Japonska je bi-
la do nedavnih led zadovoljna tam
kjer je bila, dokler niso prišli A-
merikanci — namreč Perry in
Dooley — ki so Japoncem pove-
dali, da je njih civilizacija v pri-
meri z ameriško in evropsko na
nizki stopnji in so jih povabili,
da pridejo k njim in si ogledajo.
Japonci — kot gentlemeni — jih

niso zapodili kot pred njimi dru-
ge tujece, ki so prišli k njim, tem-
več so se povabili odzvali.

Japonci so se pričeli zanimati
za kulturo drugih narodov, v vsa
evropska in ameriška mesta so
poslali svoje ljudi, da so prouče-
vali razmere tujcev. V vse evrop-
ske šole so poslali dijake, da so se
izobražili v višji kulturi.

Japonski narod se je, tekotom
dveh generacij, bolj razvil kot
kak drugi v večjih stoletjih.

Njihovo oko jim je pričelo u-
hajati preko morja, s svojim o-
tokom niso bili zadovoljni. Naj-
prej so porazili Kitajsko, potem
pa še Rusijo in zdaj stremijo go-
tovo še naprej.

Japonska je danes zaveznic
največjih svetovnih sil v Evropi.
Mogoče bo kdo mislil, da je Ja-
ponska zelo slaba zaveznica, češ,
saj dozdaj ni še ničesar storila,
toda temu ni tako, storila je ve-
liko. Nemčiji je namreč odvzela
vso trgovino na pacifiški obali v
Aziji.

Kot omenjeno, Japonska se je
razvijala, vsled česar se je pričelo
ljudem tudi primanjkovati pro-
stora na njihovem otoku, kot ga
je bilo pričelo primanjkovati An-
gliji. Morali so toraj iskati pro-
stora.

Japonska vlada je vzela na pi-
ko Korejo in Kitajsko, katero je
tudi dobila, da so zdaj lahko nje-
ni ljudje prosto naseljujejo in
razširjajo.

Japonska je dobila zdaj pod
svojo kontrolo še malone celo Ki-
tajsko, vsaj kolikor se tiče trgo-
vine in industrije; to gotovo ne
bo povolji evropskim državam,
k ji zdaj sicer ne morejo naspro-
tovati, ker so preveč zaposlene
z uničevanjem ena druge, toda
po vojni bo Japonska popolnoma
gotovo naletala na težkoče in
nasprotovanja, ne samo od strani
Nemčije, temveč istotako od svo-
jih sedajšnjih zaveznikov.

"VELIKAN NA VZHODU".

Ako se ji bo posrečilo Kitajsko
popolnoma zase pridobiti, bo ja-
ponsko-ameriško vprašanje laho-
ko še nekaj časa nereseo ostalo,
toda brezdvoma, bo prišel čas —
prejalslej, — da ga bo treba re-
šiti na ta ali oni način; pa če dalj-
časa se ga bo odlajalo, tembolj go-
tovo bo, da se bodo morali Ame-
rikanci, kakor tudi vsi drugi, u-
kloniti Japonci, kajti ta dežela
postaja z vsakim dne mnogoc-
nejša in po pravici jo imenujejo
"velikan na Vzhodu".

AMERIKANCI SO POTREBO-
VALI JAPONEC.

Japonci se niso sami nikamor
siliti; še l. 1889 so bili popolno-
ma zadovoljni na svojem otoku.
Vzdrabili so jih Amerikanci in
Japonci — kot gentlemeni — so
prenehali spati. Californija in
sploh cela pacifiška obala se je
puliла zanje, kajti tam so potre-
bovali delavstva.

Na Zahod so z daljnega Vzh-
oda naprej dobili kitajske delav-
ce, s katerimi so bili delodajalci
sicer zadovoljni, toda delavci
niso bili, kajti ti ljudje, ki so bi-
li prej v Kitajski vedno navaje-
ni skoro popolnoma zastopni de-
lati, so delali za najnižje plače ter
tako škodovali domačemu delav-
stvu, vsled česar so delavci zaht-
evali, da se "naj Kitajec takoj
pohere, odkoder je prišel".

Leta 1882 je bil kongres primo-
ran prepovedati Kitajcem nase-
ljevanje. Kitajcev, ki so bili ta-
krat že v deželi, sicer niso spodi-
li, temveč so lahko ostali.

Delavstva je vedno bolj pri-
manjkovalo in Amerikanci so se
obrili na Japonce, ki so se pri-
šli že l. 1899 naseljevati. Vsako
leto jih je prišlo od tri do deset
tisoč, nakar se je l. 1907 nase-
ljevanje ustavilo, to je bilo namreč
takrat, ko so se Japonci z Ame-
rikanci na gentlemanski način do-
govorili, da se ne bodo več nase-
ljevali.

Delavci in tudi drugi ljudje na
Zahodu so postali na Japonce
ljubosumni, kajti japonski nase-
ljenci so si hitro pomagali in ta-
ko druge — domačine — izpo-
drivali.

"JAPONEC SE NE SME PU-
STITI V DEŽELO!"

Leta 1900 so imeli v San Fran-
ciscu veliko zborovanje, na ka-
terem so zahtevali, da se z Japon-
ci ravnokotno ukrene kot se je s
Kitajci, namreč, da se prepove-
vse azijskim ljudem vstop v de-
želo, razven diplomatičnim za-
stopnikom. Governor in postav-
daja v Californiji sta zahtevala
od kongresa, da to odredi.

Tedajni predsednik McKinley
je temu odločno nasprotoval, ker
je vedel, kaj bi to pomenilo, in

ostalo je pri starem. Takrat se je
pa pričelo zlasti v Californiji ta-
ko sovraštvo do rumenega ple-
mena, da je postajalo resno.

Leta 1905, potem ko je razda-
jal San Francisco požar in po-
tes, je šolski svet določil, da se
japonskim otrokom ne dovoli po-
hajati v iste šole kot belim otro-
kom, temveč je zanje odredil po-
sebne, takozvane "orientalske"
šole.

Ta odredba je pa ranila japon-
ski ponos, ki je nekak naravni
plemenski ponos.

Nekateri Japonci pravijo zdaj,
da je bil ta plemenski ponos nji-
hova največja slabost l. 1907.

L. 1907 je nastalo japonsko v-
prašanje zelo resno. Toda Japonci
kot "gentlemeni" so se pričeli
z Amerikanci pogajati in se jim
uklonili. Kongres je takrat pre-
povedal nadaljno naseljevanje
japonskih delavcev in obenem je
tudi japonska vlada obljubila, da
ne bo dovolila delavcem hoditi v
Ameriko; to besedo je držala.

V Združene države imajo pravi-
cio priti otroci ali starši že prej
tu živeli Japoncev, oziroma,
oni, ki imajo tu že od prej kake
interese.

KAKI DRŽAVLJANI BI BILI
JAPONCI.

Japonci se je že večkrat ob-
dolžilo, da ne bi bili nikdar do-
bri državljani v kaki drugi drž-
avi, temveč bi bili vedno zvesti in
udani svojem vladarju.

Koliko je na tem, se seveda ne
more tako lahko reči.

Japonci trdijo, ravno naspro-
tno; že večkrat so razni japonski
prvaki izjavili, da bi bili Japonci
zelo dobri državljani, ako bi se
jim dalo iste pravice kot jih
imajo drugi narodi.

Nedavno smo pridobili v našem
listu izjavo japonskega minist-
skega predsednika Okume, iz ka-
tereje razvidno, da so Japonci
pripravljeni čakati, da se to v-
prašanje reši, ker so prepričani,
da bodo Združene države vkratkem
spoznale, da izključenje Ja-
ponev nima pomena.

Med Japonci v Californiji in
na Japonskem je sicer veliko pro-
ti-ameriško mnenje, vendar goto-
vo bi to popolnoma izginilo, ako
bi imeli Japonci v Združenih drž-
avah in Kanadi ter drugih ame-
riških deželah iste pravice in
iste prednosti in prilike za napre-
dek kot drugi narodi.

Združene države bodo morale to
vprašanje brez dvoma rešiti v pri-
log Japoncev.

Da so Japonci bolj podjetni, vs-
trajni in uspešni v vsaki stvari,
to vendar ni nikak zločin.

Združene države, ako ne bodo
dovolile Japoncem prost vstop,
bodo delale največ ovir, ako se
bo kaj delovalo za svetovno zdru-
ženje, ki je postalo zadnji čas ve-
lika mogočnost.

Rusi in Turki.

Petrograd, Rusija, 28. junija. —
Vojni urad je izdal poročilo:
Kavkaška fronta: — Južno od
jezera Urmiah smo potisnili Tur-
ke proti Bannu, ki leži na turško-
perzijski meji.

V smeri proti Bagdadu smo po-
razili Turke in jih zapodili proti
Kalajstrahinu, kjer imajo Turki
močne utrdbe.

Villistov ni med Carranzisti.

Mexico City, Mehika, 29. junija.
Mehiški vojni minister Oregon je
danes podal izjavo ameriškim za-
stopnikom, da so poročila, da je
več Villiovih čet v Carranzovi ar-
madi, popolnoma nereseni in je
vse odločno zanikal. Rekel je: —
"Ne ozirajte se vendar na poročila
iz El Paso; saj veste, da ni men-
da nikjer takih tovarn za izmišljot-
nine kot v El Pasu".

Francoski zrakoplovci so metali
bombe na nemške ladje.

Pariz, Francija, 29. junija. —
Uradno poročilo vojnega urada
se glasi, da je nek oddelek fran-
coskih zrakoplovov vrgel okoli
šestdeset bomb na nemške vojni-
ne ladje, ki so se nahajale v bližini
belgijske obale.

Onečastjenje zastave.

Pittsburgh, Pa., 29. junija. —
Mihael J. Schea se je danes tako
razjezil, ko je njegov sin vstopil v
milico, da je raztrgal in poteptal
ameriško zastavo. Njegova žena je
poklicala policaja in ga pustila
aretirati. Kaznovan je bil za \$25.

MAJI ZASTOPNIKI.

Kateri so pooblaščenki pobirati naro-
čnine na "Glas Naroda" in knjižice,
kateri pa so vsi drugi v našo stroko
prijatelje prose.

San Francisco, Cal. in okolice: Jakob Lovšin.
Denver, Colo.: Frank Skrabec.
Leadville, Colo.: Jerry Jamnik.
Pueblo, Colo.: Peter Oulig, Frank
Janesh in John Germ.
Salida, Colo. in okolice: Louis Ca-
stello.
Clinton, Ind.: Lambert Bolekar.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Woodward, La. in okolice: Lukas
Podbregar.
Aurora, Ill.: Jernej B. Verbič.
Chicago, Ill.: Frank Jurjovec.
Depue, Ill.: Dan. Badovinac.
Joliet, Ill.: Frank Laurich, John Za-
letel in Frank Bamblich.
La Salle, Ill.: Mat. Komp.
Nokomis, Ill. in okolice: Math. Gal-
shek.
Oglesby, Ill.: Matt. Hribernik.
Waukegan, Ill. in okolice: Fr. Pe-
tkovšek in Math. Ogrin.
So. Chicago, Ill.: Frank Černo.
Springfield, Ill.: Matija Barborič.
Cherokee, Kans.: Frank Rečianik.
Columbus, Kans.: Joe Knafelc.
Franklin, Kans.: Frank Leekovec.
Frontenac, Kans. in okolice: Frank
Kern in Rok Firm.
Kansas City, Kans.: Peter Schneller.
Mineral, Kans.: John Stalc.
Ringo, Kans.: Mike Pencill.
Kittimiller, Md. in okolice: Frank
Vodopivec.
Calumet, Mich. in okolice: Pavel
Shultz, M. F. Kobe in Martin Rade.
Manistique, Mich. in okolice: Frank
Kotian.
So. Range, Mich. in okolice: M. U.
Likovich.
Chisholm, Minn.: K. Zgone in Jakob
Petrlich.
Duluth, Minn.: Joseph Sharabon.
Ely, Minn. in okolice: Ivan Gouže.
M

Jugoslovanska

Katoli. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, Box 106, Pearl Ave., Logan, Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421 — 7th St., Calumet, Mich.

PETER SPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Route 2, Burley, Idaho.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

J. SEPH PISHLAR, 308—6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st. od društva Slovencev, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bode oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA"

Za križ častni in svobodo zlato.

Spisal Starogorski.

(Nadaljevanje).

In takrat so postavili vstajši gori na skali kolec. Kmalu se je na njem zviljal izdajalec svojega rodu. Vstajši so odšli nazaj v "orlova krila", zakaj Žarko je močno zahrepenel po Kosenki in Vjeruški, ki sta brez dvoma že bila dospela na varni kraj.

Holubanova glava pa so obletale valji vrani, da mu izkljujejo oči in zdelo se je, da se mu zopni glasovi vranov rogajo in vpijejo:

"Smrt izdajcem!"

V groznih mukah je izdihnil Holuban čez nekaj ur. Rodna zemlja ni hotela sprejeti v svoje naročje telesa izdajalca domovine. Požele so ga ptice ujele...

Nekaj dni pred ugrabiteljem Kosenke je bil obiskal Holuban starega Pavloviča v Rešetcih.

Holuban je bil doma iz Rečice, sin pastirja, ki je pasel begovo živino. Živahnega dečka je vzel beg pozneje za svojega služabnika in ga vedno odlikoval pred drugimi. Dečkova razbrzdanost je močno prijala Osvin-begu. Holuban se je tako navzel prevzetnosti in jel mrziti svoje ljudi. Beg sam ga je vnel za islam (mohamedansko vero) ter mu obljubljal časti in slave, da je mladeniča še bolj premotil. Kosenka je prihajala večkrat z dedom na trg teletskega mesta. Holuban, ki je tratil čas in pasel oči po sejnih, je prekmalu zagledal Kosenko, zorno kakor mlado jutro, vitko kakor minareti (stolpiči) turških džamij (svetišč).

V selu Rešetcih je imel Holuban oddaljene sorodnike. Dasi se prej ni bil nikoli zmenil zanje, jih je začel sedaj obiskovati, čeravno je bilo iz mesta do sela kakih šest ur hoda. Domisljal si je, da mora vneti zase lepo, črnooko deklico, ki se mu je zdelala kakor angel. No, prijazna je bila z njim, ljubljeneem Osvin-begovim, a nič več.

Razmero so se vedno bolj slabšale in turški sultan je pošiljal na meje svoje vojske. Govorilo se je, da so pripravljata srbski kralj in holgarski car, da storita konec nečloveškemu ravnanju Turkov s Slovani in kristjani sploh. Od druge strani pa je grozila tudi Črnagora, to gnezdo sokolov, ki je bilo že od nekdaj strah Turkov. Vse je pričakovalo, da izbruhne vojna z vso silo. V Albaniji, Stari Srbiji in Makedoniji so v raznih mutesarifatih krožile vstaške čete in pobijale Turke. Zemlja je pul-tela od prelito krvi, volkovi in ptice ujele so se redile od človeških trupel.

Pa tudi iz različnih prikazov so prerokovali vojno in...

mo kot služabnika našega gos-podarja, mutesarifa prizrenskega, ne vem pa, ali še njegovo sree po-zna svojo kri in vero mladih nog. Tudi ni svoboden, ampak suženj. Žarko pa je svoboden junak!"

Starec je pokimal z glavo. Ve-del je, da bo tako odgovorila. "Slišal si, kaj je dejala! Ne morem pomagati, prijatelj!" Holuban si je grizel ustnice, ta-ko ga je pogrel ta odločen odgo-vor. Moledoval je, dokazoval ji srečo in mir, ki ga bo imela pri njem, dočim se ji je tudi bati naj-hujšega.

Kosenka pa mu je odgovorila: "Kako naj bom srečna in mir-na v bližini naših tlačiteljev, ko vidim, da moj narod leži krvav na tleh, teptan in zaničevan? Ali bi me ne bilo sram, da bi ga tep-tala še ženska ter gledala iz zave-tja na njega trpljenje in solze? Nikdar! Tu ostanem in se žrtvu-jem zanj! Zgodi se volja nebes!" Obrnila mu je hrbet in šla.

"Prevzetnica, še rada me boš imela!" je siknil Holuban srdito.

"Videti hočem, kdo je tlačitelj, kdo suženj in kdo svoboden ju-nak!"

Pavloviča je grabila jeza, a premagoval se je. Vedel je, da ne bo nič dobrega iz tega in je hotel ublažiti, kolikor bi se dalo. Holu-ban pa se je obnašal tako surovo, da je starec pošla potrpežljivost.

"Mladič, spomni se, da stojš pred starem, ki je prestal več ka-kor ti!" Kosenka ti je povedala povsem prav! — Takim ljudem bi naj dajal svoj zaklad! — Ha, poiski si žene tam, kjer služiš!"

Holuban je od gnjeva pograbil jatanag. Pa starec je urno skočil v stran in ostrina je presekala vzduh. Nato ga je pograbil, mu iztrgal jatanag iz rok in ga za-galjal skozi okno.

"Najbolje bi bilo, da te pobi-jem. Vendar idi, odpadnik, pij bratsko kri, dokler te ne dojde plačilo!"

Holuban se je zbal železnih pe-sti starčevih, zato se ga ni upal več lotiti.

S posiljenim nasmeškom, zna-kom onemogle jeze, je odhajal be-gov ljubljenece, kujoč osveto.

Mutesarif prizrenski, Osvin-beg, je baš razmišljal, kako bi do-bil v svojo pest Slavišo. Bil je dokaj slavohepen in je vedel, da ga sultan gotovo povisa, če bi se nataknila glava Slaviše na kolec ter postavila pred vrati mesta Tetova ali Prizrena. Toda, kako ga dobiti v roke?

Pri tem razmišljanju mu pride nekdo na pomoč. To je bil neki človek, doma iz Čarča, ki se je ne-koč skupno s Slavišo bejeval proti Turkom. Nesreča pa je hotela, da sta se zagledala oba v isto dekl-ičo, lepo Nevenko. Ker pa je ona više cenila junaškega Slavišo ne-go pritlikavega Gliša, je slednji začel mrziti tovariša. Slaviša, ki je to zaznal, ga je zaprosil, naj se ne huduje zaradi ženske, naj ne razdira prijateljstva, toda zastoj.

Glišo je nekoč nagloma izginil in kratko pred poroko Nevenke s Slavišo so nevesto ugrabili Turki. Ni bilo dvoma, da je bilo to Gli-sevo delo, ki tudi po tem dogodku ni nehal sovražiti Slavišo.

Iskal je prilike, da bi ga ugo-nobil, in sedaj se je ponudil v slu-zbo nekdanjim lastnim sovražni-kom. Vedel je dobro za skrivali-šče vstašev, vedel, da se pride v "orlova krila" tudi lahko po neki drugi poti, ki je vodila od druge strani čez pečevje. Bila je tako skrita, da še vsi vstajši Slaviše ni-so znali zanj. Tu bi lahko nepri-čakovano napadli Slavišo in vsta-še ter vse zajeli.

Dasi je od spora med Glišem in Slavišo preteklo že nekaj let, ni pozabil Glišo sovraštva ter je za-sledoval vojvodo vstašev vedno. In skrit sovrag je hujši od tisoč odkritih.

Sedaj, ko si je Osvin-beg želel glave Slaviše, se je približal izda-jica, da se mu ponudi v službo.

Osvin-beg ga je sprejel.

"Si gjaur (krščanski pes), ali častiš koran (mohamedansko sv. pismo)?"

"Rojen sem kristjan, ampak vaš prerok mi je ljubi!"

"Kako se zoveš?"

"Glišo."

Žiš Alahu in on ti brez dvojbe po-deli, da boš gledal velikega pre-roka. Pa tudi jaz te ne pozabim! Na, tu imaš za sedaj!"

Glišo spravi ponujeno možno. "Čakaj mojih ukazov!"

Glišo se je priklonil in šel.

Osvin-beg da poklicati Holuba-na. Ako je bil vesel in si svest, da se mu izpolni to, kar želi, je rad govoril z njim in mu razodeval načrte.

Holuban se zavzame.

"Na Slavišo hočeš, effendi? — Da nam osmoli glave, ali pa nas natakne na kolec?"

"Brez dvojbe, ako bi šli kakor slepe miši. Ali on je v naših ro-kah! Dobil sem človeka, ki ve skrito pot do gnezda!"

Holubanu šine misel v glavo.

"Kaj, ko bi sem se sedaj pola-stil Kosenka?"

Nato de begu:

"Effendi, tvoj hlapec ti čestita in te nekaj prosi!"

"Govori, poslušam te!"

"Daj mi nekaj ljudi!"

"Čemu jih potrebuješ?" poiz-veduje radovedno beg.

Holubana je na tihem jezilo to vprašanje. Ker ga je Osvin-beg gledal radovedno, reče z nasme-škom:

"Imam hurisko, pa mi jo hoče požreti volk. Da bi ga mati ne bila rodila!"

"In ti bi jo rad odnesel? Je-li lepa?" sili beg in oči se mu za-iskre.

"Za tvojega psa, effendi, je le-pa! Zate pa ni velike vrednosti. Ti si poiseč lepših."

"No, no", zamomlja Osvin-beg. Ugajalo mu je to govorjenje. "Pa vzemi, kolikor jih rabiš za svojo sovo."

"Na 'sove' ni treba cele tolpe! Lepar mož, da lažje pobegnem, če bi me zasledovali vstaši."

"Pazi, da se ti ne zgodi kakor Ozrin-begu!" se je nasmešnil beg.

Holuban je odšel se tisto popol-dne, da ugrabi s silo in s silo pri-pravi sree dekliško k ljubezni.

(Dalje prihodnjic).

Japonci v Californiji pozivljajo svoje sorojake, da zahtevajo, da Japonska pomaga Mehiki.

Havana, Cuba, 29. junija. — "El Heraldo de Cuba", glasilo liberal-ne stranke, je prinesel faksimil ne-ke proklamacije in njeno presta-vo, s katero japonska kolonija v San Franciscu pozivlja Japonce, da se pridružijo Mehiki in ji po-magajo v slučaju, da bi Združene države pričele žnjo vojno.

"El Heraldo" omenja, da je to proklamacijo natiskal na posebno želja havanskih Japoncev.

Proklamacija se med drugim glasi tudi takole:

"Japonci, Mehika je naša prija-teljica! Naše trgovske zveze žnjo so tesne. Njena in naša bodočnost je na zahodu na Pacifiku, na vzhodu pa na Atlantiku. Ona je kot mi narod junakov, ki si ne pusti na-rekovati od brutalnih narodov kot so n. pr. Yankeeji.

Mi ne moremo pustiti Mehiko, da se bo sama borila proti narodu, ki je veliko močnejši. Mehikanci sicer vedo, kako se naj branijo, vendar potrebujejo pomoči, kate-ro jim lahko mi damo. Ako Yan-keeji napadejo Mehiko in ako za-stražijo kalifornijsko obalo, potem preti naši mornarici velika nevar-nost. — Mi bomo zapustili deželo in jihovih šol in bomo pomagali Mehikancem. Mehika, ki je lepa in bogata, je žrtve Yankeejev, s po-močjo katere se hočejo zavarovati proti Japonski.

Naša indiferentnost, bi bila zna-menje našega nepatriotizma, kajti Yankeeji so zoper nas in zoper na-šega vladarja.

Yankeeji so osvojili Hawaii in Filipine, ki so blizu naše obale, zdaj mislijo pa še streti nam pri-jateljsko deželo, ki bi nam enkrat lahko služila kot dobra zaveznica in poskušajo s tem ogroziti našo trgovino.

"V imenu dežele Vzhajajočega solnca!"

(Na to sledi enaindvajset podpisi-rov).

Argentina pomaga Mehiki?

El Paso, Tex., 29. junija. — Lo-kalni agentje neke ameriške ban-ke v mehiškem glavnem mestu so dobili poročilo, da je mehiška vla-da dobila iz Argentine 180 strojnih pušk.

Vezuv zopet bruha.

Rim, Italija, 29. junija. — Iz Neapolja se poroča, da je pričel Vezuv zopet bruhati. Ljudstvo be-ži iz okrajev, ki se nahajajo v oko-lici ognjenika. Po gori se drvi v dolino velika množina lave.

Istotako je pričel tudi Strombo-li bruhati.

Zemlja, kmetje in dom

v priznani prvi poljedelski državi Amerike v državi Missouri.

Imam še nekaj kosov POCENI, in sedaj je moja za-dnja ponudba, da morete dobiti te zdolej navedene ko-se zemlje za posebno nizko ceno.

Rojak, vabim te, da prideš zdaj pogledat, in ako si videl že kdaj na svetu lepše trtje, ki je bolj zdravo in polno, potem je tvoj, kateri kos si sam izbereš od spo-daj navedenih, in sicer BREZ VSAKEGA CENTA PLAČE.

Našel boš tukaj polje, ki ga ni nikjer na svetu lepše-ga; vrtove, zelenjavo in rože, da se postavimo v vrsto ka-terikoli države v Ameriki. Našel boš vsakovrstno sadje, ki je sploh, kot znano, preobloženo s sadjem.

Našel boš v bujni rasti vse vrste trave in detelje ter tudi vsakovrstno sočivje, kar si ga sploh kdaj jedel. Vi-del boš, da je krompir zrel koncem maja ali pa koncem oktobra, kadar ga pač hočeš saditi. Fižol je sajen dva-krat v letu, ako se pa hočeš pečati z vrtnarstvom, potem lahko tu pridelaš 2,500 galonov jagod na akre ali 6,000 galonov kosmulje (goosberry).

Našel boš tudi polne pajne najfinejšega medu in de-želo polno kokoši in jaje. Videl boš, da imajo Slovenci, mali kmetje, od 10 do 20 glav goveje živine.

ČE TE TO ZANIMA IN NE DOBIŠ TEGA V DEŽELI - POTEM JE KATERIKOLI ZDOLEJ OGLAŠENI KOS - TVOJ ZASTONJ.

Našel boš deželo prepreženo z železnicami ter šole, eno do dve milji narazen. Ako te zanima cerkev, našel jo boš katoliško prav v bližini. Našel boš vse, potem se na-meni pečati s katerokoli vrsto kmetijstvom. Trgi so tu-kaj tako dobri kot kjerkoli drugje.

Videl boš, da ni zemlje v Ameriki, kjer se toliko raz-ličnih rastlin z vspedom prideluje, kakor v tukajšnjih krajih.

Pronašel boš, da vedo oni ljudje, ki te dežele nikdar videli niso, povedati o suši in bolezni, prebivalci teh kra-jev pa ne vedo ne o enem ne o drugem. Našel boš tu roja-ke zdrave, kot kjerkoli na svetu. Prepričal se baš, da imamo izvrstno pitno vodo.

Našel boš solidno slovensko naselbino, ki se razvija brez vsakega hrupa in vrišča, kot nikjer drugje v Ame-riki. Našel boš, da vsak Slovenec, ki je že nekaj let tu-kaj, lahko pripravi obed iz svojih pridelkov, da boljšega ne dobiš nikjer.

PRIDI ZDAJ IN POGLEJ KAJ PRIDELUJEMO.

FRANK GRAM, NAYLOR, MO.

POSEBNE PONUDBE SO:

40 akrov ravnine, izsekan gozd, en akre izčiščen, akre \$25.00.

80 akrov ravnine, mala hiša, gozd izsekan, akre \$25.

120 akrov ravnine, mala hišica, 1 akre čist, akre po \$23.00.

200 akrov ravnine, gozd izsekan, akre po \$24.00.

160 akrov ravnine, 70 akrov na kupih posekano, 5 akrov čistih in 40 obsekano in posušeno, akre po \$32.00.

Vso to zemljo čisto in ograjeno vzamem sam v na-jem ter plačam po \$5.00 od akra.

Imam valovite kmetije, deloma čist svet s hišami od \$10.00 do \$30.00 akre.

Vsak kos prodam na mesečne ali letne obroke. Dam deset let časa za izplačati z 5 ali 6% obresti z garancijo, da se svet čisti.

JAZ VSE TE KOSE ČISTIM VSAKEMU IN PRIPRA-VIM ZA GRATI ZA \$7.00 DO \$10.00 PO AKRU.

Vse navedene ponudbe so poleg Slovencev, šol in železnic. Vsak kupec, ki želi saditi, dobi 100 dreves različnega sadja in 500 trt zastonj. Vsak izvežban če-belar dobi 10 panjev čebel pod obvezo da da meni ju-nija polovico medu kot popolno plačo.

FRANK GRAM, Naylor, Mo.

Mina.

Roman. — Spisal A. P. Rušič.

(Nadaljevanje).
VII.

Mina je ljubila Trebarja z ono veliko močjo in naivnostjo, ki jo premore le velika, prava ljubezen razgrete žene. Prepričana je bila globoko, da ta ljubezen ne mine nikoli, ker je ogenj večni. Njena vera je bila trdna in po svoji moči jeklena. Ravna se je po njem, posnemala ga v vseh detaljih in živela tako, kakor je želel on.

Celo če si je kupila obleko ali klobuk, je moral on odločiti o barvi, modi, šivilji. Vodila ga je s seboj k šivilji, ki je v mali podstrešni izbi pri oknu, skozi katero se je videlo le azurno nebo, šivala vse svoje življenje, da je tam izrekel svoje misli o vseh mogočih stvarih, ki jih preje ni opazil nikdar. Njemu je bilo to mučno in njena ljubezen do njega se mu je videla brezobzirna, tiranska, tembolj, ker je Trebarjevo sree ostalo hladno. Poznal pa je tudi dobre in slabe strani njegovega značaja, svojo lastno nečimrnost in laž in tako je prišla v njegovo sree če ne ljubezen, pa vsaj usmiljenost. V takih trenutkih si je hotel vsiliti ljubezen do nje in se je s tem zelo mučil, toda komu je bil rezultat vedno enak: poznal je svojo veliko laž, temelječo v egoizmu telesne strasti. In prišel je do odločitve, da ji pove naravnost vse, da je ne ljubi tako, kakršna naj bi bila prava, čista ljubezen, in da je njegova laž pravzaprav le sanjaj, nepremišljen odmev sebičnega iskanja po zunanjih užitkih.

Ko je prišel k nji, je sedela na stolu in se ukvarjala z vezenjem. Nasmehnila se mu je tako blaženo, da ni mogel izustiti besede, ki mu je tičala v grlu. Iz njenih oči se je čitala brezmejna zaupnost naivne in ljubeče deklice in vsprle tega je postal tako preplašen, da se je zmedel in ni vedel, kako in kaj naj začne. Spoznal je jasno, da je ta naivna zaupljivost njenih oči zanj tiranija, kateri se je pripogibal njegova laž in hibernacija. In rodilo se je banalno vprašanje, ali sme biti on, galant, oziren človek tako surov, da z eno samo besedo, z enim samim brezobzirnim mahljajem uniči njeno krasno kraljestvo sanj?

Pa to so bili le momenti, ki so se svetili kakor zarja iz njegovega sicer tako mrzlega naziranja o življenju. Ti tečki in jasni trenutki so nastopili vedno tedaj, kadar je globokoje razmišljal o svojem življenju in njega namenu. Razmišljanje pa ni vodilo nikamor, zakaj manjkalo mu je duševne poglobljenosti in enotnosti ter zaradi tega ni mogel priti na čisto. Skakal je torej z enega kamena na drugega in vsak hip je pljusnil v lužo. Bil je torej lahkomisel in neodločen in tako se je počutil še najbolj srečnega in zadovoljnega.

Toda prišlo je huje. Nestalnost, v kateri je živel, ga je dostikrat razdražila in pobesnila. Mina mu je bila naravnost nadležna in sit njenega legega telesa, jo je suval od sebe. Njene duše ni poznal in nikoli mu ni prišlo na um, baviti se z njenimi duševnimi vrtilinami in njenimi duševnimi zmožnostmi. Zelo jo je mučil in ubijal njeno žensko svetost na drzovit in drzovit način. Ona je mirno pretrpela vse in ga celo v svoji skromnosti in ponižnosti, ki ji je bila privzgojena, prosila odpuščanja.

Vse to je videl in spoznal, ko ji je sedel nasproti. In namesto, da bi ji razkril svojo naravo, ji je začel govoriti o svojem življenju in svojih načrtih za bodoče. Rekel je, da namerava opustiti svoje juristične študije, ker mu manjka sredstev. Stipendijo, ki jo je še užival doslej, je izgubil, ker ni napravil pravočasno izpitol. Sklenil je torej, da si poišče kjerkoli kakšno službo, da si najde primerno eksistenco.

Ona ga je pazno poslušala in zelo si ji je smilil. Naglo se je odločila in rekla:

„Dragi, vem, da si v stiskah. Ali doktor se ne izpremeni vse to na kakršenkoli način, je tvoje, kar je moje? Saj živim tudi zate, ne le zase.“

Trebarja so njene besede močno poparile. Sram ga je bilo in čutil se je njeni veliki in močni ljubezni. „Ali je ta mladenka res tako velika in neskončna v svoji ljubezni, da je pripravljena vse žrtvovati meni, mi, preprosto egoistu? Je li to mogoče?“ se je vpraševal. „Res? Res!“ je ponavljal sam sebi in bil vzradosten.

Ona pa se je sklonila k njemu in naivno vprašala:

„Janko, ali te smem poljubiti?“ In ga je poljubila močno ter iskreno. Sama dobrota jo je bilo. Ni čutila v tem veselju, ki jo je navdajalo iz ljubezni, kakor mrzel privesek je Trebar.

Zvonovi so zvonili po cerkvah in močni glasovi bronov so se družili v Minini duši z njenimi gorkimi čutili.

Trebar je ostal sam, zaprt vsemu svetu. Nejasnost ga je pokrila bolj kot kdaj. On, egoističen, mrzel človek, živeč le na zunaj in prezirajoč gorka čutila dobrih ljudi, je postal uganka vsem. Sedel je v svoji sobici in gledal razmišljeno skozi okno. Zunaj je cel dan snežilo, sneg se je trgal v debelih enjih iz neba. Mračnemu dnevu je sledila jasna noč. Mraz se je širil, ivje je pokrilo ves kraj, čez vode se je razgrnil led...

VIII.

Gospa Lena se je pripravila, da praznuje svoj letošnji godovni dan kakor vsako leto v ožjem domačem krogu in slovesno.

V ta namen je na predvečer napovedala skupno večerjo že ob šestih uri zvečer. Kar ji je primanjkovalo, si je izposodilo pri hišnem pekcu in gospodu Dralki, manjše isvotice pa tudi pri Pučanovi, Katinki in Mini. Nežika se je izgovarjala, da ničesar nima, vendar je stresla končno nekaj drobščic na mizo. Celi ljudi dan so se pripravljali v kuhinji jedila, pečivo, in na štedilniku je venomer vrelo. Pod večer se je gospa Lena domislila tudi velikega šopka, ki naj bi stal sredi mize. Poslala je Pučanova k vrtnarju z naročilom, da plača šopek pozneje. Pučanova pa se je nevoljna vrnila brez šopka. Vrtnar je hotel imeti takoj plačilo. Tudi gospa Lena se je hudovala nad nesramnostjo vrtnarja, preiskala je vse žepa, toda potrebnega denarja ni mogla spraviti skupaj. Pučanova je nakratko odšla zopetno prošnjo za nadaljno posojilo. Stvar se ji je dozdevala smešna. Gospa Lena je po dolgem premišljevanju napravila nov sklep, naprositi se enkrat Nežiko. Ta pa se dolgo ni prikazala in ko je končno prišla domov, se je gospa Lena prestrašila njenega sluhšnega obraza.

Gospa Lena se ni mogla potolažiti. Na njenem sreču je obelčal težak kamen, kajti kakšna naj bo slovesnost, če ni šopka lepih rož na mizi! Hudo in tesno ji je bilo v prsih.

Za ta dan je prišel domov tudi Miroslav, ki je kljub svojim petnajstim letom nosil še kratke hlače. Sitnarij je nad vsakim praškom, ali ga je našel kjerkoli, in nad nerodno namočeni pobleštvom. Z njegovo pomočjo so znosile ženske eno omaro, skrinjo in cel kup kovčgov v sosednji Trebarjevo sobico, ki je bila na večer tako natlačena z vsakovrstnimi ropotijami, da ni nihče več mogel v njo.

Zato pa so prinesli od hišnega peka dolga mizo ter jo postavili sredi sobe. Katinka je naposled oblekla mizo v bel prt ter nastavila stole.

Povabljenih je bilo nekaj tujih ljudi. Že zgodaj se je oglasila gospa Dežmanova, ki je stanovala s svojim sedemletnim sinkom v tretjem nadstropju hiše. Bila je že že ne lepa, pa vsaj zelo čedna ženska, polnega, močnega telesa, komaj v tridesetih letih. Oče njenega bludega in bolehavega otroka je bil star, premožen trgovec v Trstu, s katerim je imela ljubavno razmerje in kateri jo je tudi pošteno izdrževal. Kmalu za njo je prišel gospod Dralka, ki je prinesel s seboj velik šopek belih rož, katerih se je gospa Lena razveselila najbolj. Bil je to hišni gospodar, star vdovec. Imel je velik, močno naprej visec trehuh. Njegova lea so bila temordeča in napeta, tako da so mu skoraj zakrivale male, lokave oči. Glava se mu je svetila od prostorne pleše in le redek, tanek kolobar sivih las mu je zakrival debel vrat. Neprestano se je smehljil in včasih je bušil v gromski smeh brez vsakega poudarka. Menda iz navade.

Pučanova je kar na svojo roko povabila malega Karina, človeka, katerega obraz se je svetil jovijalno odkritosrčnosti. On je privedel s seboj še nekega prijatelja, ki je bil vsem dočela neznan in katerega kratko telo se je zibalo na silnih visokih, tankih nogah. Kmalu so sedeli za mizo v živahnem pogovoru. Nato so jedli juho, ki je bila zelo mastna. Ko so že končali, je vstopil v sobo star poduradnik iz tovarne. Povabila ga je Katinka, kar mimogrede, da se mu priklupi. Toda ona ni resno mislila

nanj in se je sedaj prestrašila. No, sil je star, a vrlo dobro osnažen frak. V zadregi je pričel migati z brki, nerodno se je klanjal na vse strani ter se končno uselnil. Bil je v zadregi, kajti njegovo bistvo oko je spoznalo, da ga ni nihče pričakoval. Katinka je vstala, suho predstavila gospoda Suhadolnika in pristavila, da ga je ona povabila, kar bo gotovo vse navzoče zelo razveselilo. Nato so vsi vstali raz svoje sejele in gospod Dralka mu je prvi podal roko. Prinesli so se en stol, po katerem so hoteli gospa Lena, Pučanova, gospa Dežmanova in Miroslav. Vrnili so se s stolom kakor v procesiji. Gospod Suhadolnik je dobil prostor med gospe Dežmanovo in Dralkom, Trebar se je vsedel med Katinko in Mino; poleg je stoloval Miroslav, nato Karin, poleg njega pa dolgi neznanec. Na konce te mize se je vsedla dostojanstveno gospa Lena.

Pučanova je stregla in bila ta večer silno vladna. Juho je gospod Dralka hitro pojedel ter se potem otožen oziral po ostalih, ki so mučno pihali v žlice. Pučanova, ki je to opazila, je znova napolnila njegov krožnik.

Vse je šlo lepo po programu. Vsaka jed je bila izborno pripravljena in okusna.

Ko je prišel na mizo pečen puran, je dobil gospod Dralka od gospe Lene nalog, da ga razkosa. Izvršil je to kljub svoji navidezni neokretnosti prav dobro. Vsakega posebej je pohvalil njegov kos s strokovnjaškimi besedami. Pučanova mu je spretno pomagala, ponavljajoč cel večer običajno frazo: „Prosim, poslužite se, gospodar!“ Zadržne besede ji je vedno pol ostalo v grlu. Gospa Lena je zadovoljno kimala z glavo in ponavljala samo nekatere besede.

Najbolj vesela je bila gospa Dežmanova. Svojemu sosedu gospodu Suhadolniku je pripovedovala lepe stvari o svojem pridnem sinku, ki je nadvse nadarjen in priden, pa ubogljiv. Včasih se je obrnila tudi na drugo stran mize in ponovila, kar je povedala na tej strani.

„Tako priden je moj Fridolinček, da se moram res čuditi. V šoli je prvi, njegove naloge, vestne... izborne, da. Veliko odpačanje imam nad njim.“

Gospod Suhadolnik je leno prikimalo ter se vztrajno boril s svojim krožnikom. Tudi ostali so čebljali, ponajveč o vremenu in draginji. Samo gospod Dralka so ni dal motiti; njegova lea so se se bolj pordečila, apetit se mu je pomnožil. Ko je Pučanova servirala tolsto prašičjo pečenko, so se njegove male oči zablistele iznova. Večina gostov ni mogla prebaviti maščobe, zato so rezali velike kose od svojih deležev in jih z dovoljenjem pokladali na krožnik gospe Dralko. Vsi so se mužali njegovemu apetitu in dolgi neznanec je menil sarkastično, da je ta pojav „pravi naravni čudež“.

Medtem se je razlezel po sobi težak vzduh in ko so priglasi svetilke, je postalo v zaprtem prostoru malec vroče.

Zabaval se je vsak po svoje. Gospod Dralka je slovesno pohvalil kuharico. Karin je tiho govoril s svojim suhim prijateljem, katerega je pravil zelo žive anekdote o Pučanovi, za katero je bil navdušen. Mina je molče sedela in le tupatam izpregovorila besedico s Trebarjem. Miroslav je mirno opazoval Mino in je bil očitno že zaljubljen v njo do ušes. Bilo je pravzaprav dolgočasno. Gospod Dralka se po gostih ni oziral. Njegove male oči so že popolnoma izginele za lici in videti je bilo samo obrvi. Le svoj stol je čedalje odmakal od mize, da je mogel videti na krožnik. Pučanova pa je do našala na mizo vedno nova jedila in točila gostom močno črno vino. Zadišalo je po teranu.

Gospod Suhadolnik je vino pohvalil. Obrčal je kozarec proti luči, pokašal tekočino in glasno emokal z jezikom. Naenkrat pa je to opustil in govoril o antialkoholnem gibanju. Govoril je zelo na dolgo, poudarjal z važnim glasom nekatere besede in naposled nenadoma umolknil, kakor bi se sredi pota utrgala nit. Karinov sosed mu je odgovarjal suho, zaplano, dokler ni srdit vzkliznil: „Da, tako je! Nisem prijatelj pijančevanja, a spoznam, da sem slabši. Drugi so hinave! Vraga, da... v gostilni nam hvalijo vino in pivo... v kavarni... liker! Da! Kaj bomo s teorijami? Nič!“

Nekateri so glasno pritrdjevali. Celot gospod Dralka se je ozrl in rekel z osuplim glasom:

„Hm... Če bi šel v gostilno in zahteval pregreto mleko... potem bi se smejali! Kaj?“

Smeh je sledil tem besedam. „Smejali bi se in delali norea“, so kričali vsi vprek.

Družba je postajala živahnješa. Govorili so sedaj glasno. Le Mini je bilo dolgočasno. Miroslav se je v splošni veselosti in zmedenosti ojunčil ter pričel ogovarjati Mino. Pripovedoval ji je razne naivne doživljaje iz penzionata ter je ves gorel od nasprotovanja profesorjem. Mina se mu je smehljala, četudi ni vsega razumela. Gost dim se je začel plaziti pod stropom, zakaj skoro vsi so kadili. Katinka je odprla okno. Sedaj pa je vstala gospa Lena in začela tožiti o mrazu. Dolgi neznanec se je sicer zavzel za Katinko, toda končno so vsi rekli, naj se okno zopet zapre.

Trebar je bil že nekoliko pijan, gledal je mrko in se naslanjal s komolci na mizo. Da bi ugodel vsem, je vstal ter odprl vrata na hodnik. S tem je bilo vsem ustreženo. Mina je medtem, ko je Trebar vstal, začutila, da se plazi neka roka okrog njenega pasu. Bil je Miroslav.

Smejala se je in se sklonila do njegovega otroškega obraza, misleča, da ji hoče nekaj povedati. No, on je molčal, bil ji je hvaležen. Toda še vedno se je oklepaj Mine in ji zašepetal na uho:

„Ljubim vas zelo, gospodična!“

Njen obraz se je zelo izpremenil.

„Neumnež!“ je siknila in nato zapadla proti svoji volji smehu, ki je prišel prav od srea.

Miroslav je globoko zardel.

V tem hipu je Trebar razlil po mizi poln kozarec vina. Mina je naglo vstala in hitela brisati. Vsi so ji pri tem pomagali. Trebar je bil nekoliko mokar, a se je kmalu pomiril.

Karinov prijatelj, tudi že nekoliko vinjen, je začel sedaj pripovedovati svojo povest. Bil je nečeti nekje na deželi, kjer je počeval kmetsko ljudstvo, mimogrede tudi o krivicah, ki se mu gode vsak dan. Vzel si je dopust, da je mogel študirati „novi svet človeka“, kakor je amenoval svoj sistem, po katerem naj bi zavladala nemotena sreča na zemlji. Ko bo s svojimi tozadevnimi študijami gotov, hoče stopiti pred ljudi, prepričan, da bo žel hvalo in priznanje. Govoril je navdušeno in s patosom, ki je lasten nedolžnim idealistom.

Navzoči so poslušali njegov govor brez zanimanja in brez veselja. Med njegovim pripovedovanjem je gospa Lena zaspala in glasno smrčala na svojem stolu.

(Pride so.)

Breme žensk v Nemčiji.

Na nobenih žensk rame ni prišlo tolikšno breme vsled te vojne, kot ravno na nemške ženske.

Takoj, ko je izbruhnila vojna, so bile vse ženske primorane poprijeti za delo na polju: opravljale niso samo lažja dela, temveč vse odkraja, držale so za plug in nakladale prideleke oziroma jih nosile s polja domov.

Pridelke prvega leta so spravile pod streho le ženske s pomočjo otrok in priletnih mož.

Toda v januarju leta 1915, ko so vpoklicali še otroke in priletne može, so morale ženske prenašati še težje breme. Za pomoč so jim bili le še otroci, kvečjem šestnajstletni, in šestdesletni starci.

Zdaj je poljedelstvo, živinoreja, ki zahteva največ truda in znojna, popolnoma v ženskih rokah.

Potem so pa ženske pričele opravljati tudi dela kovačev, sedlarjev, cestnih pometačev, pobiralev smeti itd.

Vidijo se tudi dimnikarice, delavke na železnicah, ki pripenjajo vozove in dajejo signale.

Nek časnikar, ki se je ravnokar vrnil iz Nemčije, je pisal, da so nemške ženske, kljub temu, da so ponavadi močne, nadvse izdelane, kajti opravljati morajo dela, ki so zahtevala mnogo truda in znoj od krepih mož, poleg tega pa nimajo zdaj hrane, ki bi odgovarjala potrebam njihovih teles.

Zadnji čas se je celo dovolilo ženskam delati v rudnikih in v železnicah. Mnogo jih opravlja dela zidarjev in prenašajo težko opeko ter preklado ogromne hote.

Vsak, kdor se vrne iz Evrope, pravi, da morajo ženske v Nemčiji več pretrpeti kot vse v drugih deželah.

Nedavno je nekdo sporočil, da se je v Nemčiji med ženskami pričelo neko gibanje za „žensko stvar“, da ne bodo več rodile otrok za kanonenfuter.

Za mir.

Stockholm, Švedsko, 30. junija, (preko Londona). — Nevtralna mirovna konferenca je sklenila pozvati vse nevtralne države, da napravijo 1. avgusta velike demonstracije proti vojni; to bo namreč druga obletnica, odkar se je pričela svetovna vojna.

POZOR!

Za ure, verižice, prstane ter raznovrstno zlatnino in srebrnino obrnite se name. Prodajam tudi Columbia grafophone in slovenske ter drugojezične plošče. Pišite po cenik!

ANTON J. TERBOVEC,
P. O. Box 1, Cicero, Ill.

INDIJANSKA REZERVACIJA

v Colville, Wash., je odprta za naseljevanje. Vlečenje se vrši 27. julija. Okrog 400.000 akrov. Zemlja za sadjerejo, poljedelstvo, mlekorejo in živinorejo. Natančna mapa s popisom in pojasnilom s poštno vred stane \$1.00. Vojaki, mornarji (ali njih vdove) civilne ali španske vojne se lahko uknjižijo pri agentih. Na zahtevo vam pošljemo tozadevne listine, ako naznamite, kje ste služili.

Smith & McCrea,
Eagle Bldg., Spokane, Wash.
(12-6—17-7)

Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER
za revmatične bolečine, okorelost in nevrogične napade v mišicah.

Prijeti prihaja v zavoj, kot je nalikan tukaj. Odklonite vse zavoj, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali na ravnost od

F. AD. RICHTER & CO.
74-80 Washington St.
New York, N. Y.

Rojaki!

Columbia gramofone in slovenske plošče je dobilo vedno pri:

IVAN PAJE,
466 Chestnut St.,
Pikite no cenik.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN
POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

“Clevelandska Amerika”

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA
TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

Frank Petkovšek

Javni notar (Notary Public)

718-720 MARKET STREET
WAUKEGAN, ILL.

PRODAJA fina vina, izvrstne smotke, patentirana zdravila. PRODAJA vožne ilatke vseh prekomorskih črt.

POŠILJA denar v stari kraj samsljivo in pošteno. UPRAVLJA vse v notarski posel spadajoča dela.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND,

Borba za življenje.

Borba za življenje je vsakdan hujša, če ni celo pogibeljna, je pa škodljiva marsikomu, ki pozabi misliti na samega sebe in postane površen ter zanemari svoje lastno telo in zdravje. Posledice nemoralnega življenja so, da te izrabijo popolnoma, potem pride neredno prebavljanje in temu sledi še opekanje duševnih in telesnih moči. Tako stanje zahteva takojšnjo pozornost in najboljše sredstvo je, ako vzamete takoj

TRINER-JEVO
ameriško Elixir grenko vino

To ozdravi nezadostno delovanje prebavnih organov, ki so oslabei radi prenapornega dela ali kaj enakega s tem, da odstrani vse prebavi škodljive stvari.

NAREDI TEK,
UREDÍ PREBAVANJE,
ZABRANI RAZPAD,
OZDRAVI ZAPRTJE,
OKREPČA TELO.

Trinerjevo Ameriško Elixir grenko vino uredi delovanje prebavnih organov. Rabite ga pri

IZGUBI TEKA,
TEŽKOAHA PO OBEDU,
VETROVIH,
NEPRIJETNEM DUHU UST,
PREVLJETNEM JEZIKU,
ZAPRTJU,
OZLEDELOSTI,
RABURJENOSTI,
TELESNI OSLEBELOSTI.

Ono okrepča spanec in pomaga izvrševati dnevno delo z lahkoto.

Stari ljudje naj imajo to vredno zdravilo vedno pri rokah in je naj rabijo redno. Ženske, ki trpe na glavobolu in navadnem nerazpoloženju naj poskusijo Trinerjevo ameriško Elixir grenko vino.

TRINERJEVO AMERIŠKO ELIXIR GRENKO VINO.

Cena \$1.00.

V lekarnah.

JOSEPH TRINER,

Manufacturing Chemist,

1333--1339 SO. ASHLAND AVE., CHICAGO, ILL.

Proti oteklim žlezam, otrpljenju udov, reumatizmu, neuralgiji, zbadanju je Trinerjev Liniment jako priporočljiv. Radi prenapetega dela oslabele mišicevje drgnite s Trinerjevim Linimentom.

Cena 25 in 50c. v lekarnah.

S pošto 35 in 60c.

EVGEN SUR:

VEČNI ŽID.

(Priredil J. T.)

35

(Nadaljevanje).

— Dobra človeka bom napravil iz vas. — Človeka, ki rad pije in rad hodi za dekleti, ki rad kroka cele noči. — To je moj načrt. — Druga vam ne morem povedati, ker druga ne vem.

Mladi se je zamislil in po kratkem molku vprašal:

— Zakaj ste mi pa rekli, da moram pisati svoji ljubici, da ne moreva več živeti skupaj? — Zakaj sem vam moral izročiti to pismo?

— Čudno, da si ne morete take malenkosti izbiti iz glave.

— Sam ne vem, zakaj moram neprestano misliti na to.

— Nikar ne norite. — Bog ve, kje je zdel vaš ljubica. — V Parizu je ni več. Videl sem jo, ko se je odpeljala.

— Seveda, vi ste vedeli, da bi se dušo prodal hudici, samo da bi prišel iz luknje. — Uporabili ste priliko in zdaj je gotovo Cepsija v vaših rokah. — O ti uboga kraljica Bachanal! — Zakaj, toda zakaj?

— Pogovarjajva se vendar o čem drugem, kot pa o tej ženski. — Torej dajva ga še en kozarec.

— Sit sem že žganja.

— Strela božja, kakšen človek pa ste — je vzkliknil starejši in nagnil steklenico. — Pogledite mene! — Kdor se klata leta in leta po Rusiji, se mora privaditi žganju.

— Pustite te čenče. — Povejte mi že enkrat, kaj nameravate z menoj?

Starejši se je nekoliko sklonil in začel bolj tiho govoriti. — Povejte mi, ali poznate ljudi, ki delajo v Hardyjevi tovarni?

— Aha, od tukaj torej piba veter? — je vzkliknil mlajši.

— Pst! Pst! — Lahko bi naš kdo slišal.

— Kaj pa hočete tem ljudem? — Gotovo ste eden onih, ki ho-dijo po deželi in delajo zdrabno.

— Odgovorite mi vendar na vprašanje: — Ali poznate ljudi, ki delajo v Hardyjevi tovarni?

— No, in če bi jih poznal, kaj bi bilo?

— Vse boste izvedeli o pravem času. — Povedati vam tudi moram, da jih bo nekaj prišlo sem.

— Kdo jih je pozval? — Če bodo prišli sem, ste lahko prepričani, da ne bodo z vami prav lepo postopali.

— To so že drugi storili. — Tudi listine in knjige imajo že. — Povejte mi torej, ali boste pili še eno časo, ali ne?

— Čuden človek ste — je rekel mlajši. — Vedno ste enaki. — Nobene barve ne izpremenite, ko govorite o stvareh, katere so vsem nevarne.

— Oh, vi ste pa res bojazljivec. — Saj nisem star petnajst let. — Tedaj so se odprla vrata in na pragu se je pojavil krčmar. — Zunaj je nek mlad človek, ki pravi, da bi rad govoril z gospodom Morokom. — Olivier se piše.

— Naj le vstopi.

Krčmar je odšel.

— To je eden onih, kateri bodo prišli sem.

— Saj ga poznam. — Mlad in lep fant je.

V sobo je stopil krepak mladenič in vzkliknil:

— Hej, Goloroki, ali si res ti?

— Seveda sem — je odvrnil mlajši pivec — kar prisedi.

— Kod si pa hodil, da te nisem toliko časa videl?

— Mi ne delamo vedno na istem mestu. — Enkrat tukaj, enkrat tam.

Morok ga je vprašal, zakaj je sam prišel.

— Res je, da sem prišel sam, pa sem prišel v imenu drugih.

— Imenitno, imenitno! — se je razveselil Morok. — Torej se popolnoma strinjajo?

— Seveda. — Vsi smo sklenili, da bomo ostali mirni.

— Kaj, strela božja, ali ste stare babe, ali kaj ste?

— Še večeraj smo bili vsi zato, danes nam je pa oče Simon razložil celo zadevo, nakar smo se pomirili.

— Ali je to vaša zadnja beseda? — je vprašal Morok in zaškripal z zobmi.

— Da, to je moja zadnja beseda.

Tedaj je pa zunaj nastalo kričanje in upitje.

— Kaj pa je to? — je vprašal Olivier začuden.

— Gostilničar mi je že povedal, — je odvrnil Morok — da po celi vasi vre. — Vsi so jezni na vašo tovarno. — Kdor ni naš prijatelj, je naš sovražnik — je njihovo geslo.

— Tako, tako? — je vzkliknil Olivier. — Torej ste nam zavili vrv okoli vratu? — Mi naj se pridružimo onim, ki prodirajo proti naši tovarni?

Krčmar je planil v sobo. — Po vsem telesu se je tresel, njegov obraz je bil smrtnobled.

— Ali je morda kdo tukaj iz tovarne?

— Da, jaz sem iz tovarne — je odvrnil Olivier.

— Svetujem vam, da se takoj izgubite iz sobe.

— Ljudje pravijo, da se jim morajo pridružiti tudi vaši delavci, če ne, jih bodo pobili.

— A tako? — se je začudil Olivier. — In ti, Goloroki, ti jim pomagaj?

— Jaz? Jaz? — je odvrnil Goloroki. — Meni niti v glavo ne pade.

— Takoj ven! Takoj ven! — je kričal krčmar in pehal Oliviera iz sobe. — Skozi vežo in stranska vrata.

Olivier se je hotel braniti.

— Ali noriš? — Eden proti dvestotim?

— Reši se, reši, Olivier — mu je prigovarjal Goloroki, če ne, bo prepozno. — Zdi se mi, da bo tekla kri.

Tedaj je planilo v sobo kakih deset podivjanih ljudi. — Med njimi je bil tudi silen orjak, ki je vihtel v svoji roki težko kladivo in kričal:

— Krčmar! — Kje so Hardyjevi psi?

— Nobenega ni tukaj. — Preglejte!

— Kje so pa? — je vprašal orjak. — Saj so rekli, da jih bo prišlo najmanj dvajset. — Z nami morajo. — Ako nočejo z nami, bodo tepeni.

— Naprej! — je zakričal njegov tovariš. — Naprej! — Psi so zanesli k nam kolero. — Duhovnik je rekel v cerkvi, da se je začela širiti kolera. — Zdaj, v tem času, ko moramo vsi stradati.

Medtem se je bil Goloroki popolnoma iztrezil. — Pogledal je Moroka in mu zašepetal:

— Tako, kri se bo prelivala? — Kaj pa je to? — Kaj je?

— Tiho! — mu je odvrnil Morok. — Na vsak način morava žniti. — Ako se nama ne bo dopadlo, se lahko medpotoma ločimo od njih.

Tedaj je nekdo zakričal:

— Žganja! — Žganja sem!

— Da, žganja, žganja! — je zakričal Morok. — Krčmar, prinesi koliko moreš! — Denar je vrgel na mizo in takoj zatem je bilo na njej vse polno steklenic.

Začeli so piti. — Žganje se je razlivalo po tleh, krčmar je pa vedno novega donesal.

— Danes ne bo brez krvi — je govoril Goloroki sam pri sebi. — Vem, da ne bo.

V tem trenutku je spoznal, kako velika nevarnost preti Hardyjevi tovarni.

Po preteku pol ure so odšli proti tovarni.

Morok in Goloroki jim nista sledila.

Dvanajsto poglavje.

V DELAVSKI HIŠI.

Ko se je odigraval v krčmi ta prizor, je vladal v Hardyjevi tovarni mir pred viharjem.

Na lepi delavski hiši, ki je bila onstran drevoreda, je udarila deveta ura. — Ob celi aleji so bile same delavske hiše.

V Hardyjevi tovarni je delalo par sto delavcev, ki so bili s svojo usodo popolnoma zadovoljni. — Hardy je najboljšje plačeval izmed vseh pariških delodajalcev.

Delavci so imeli pristoje stanovanje. Ako so si prihranili kaj denarja, so ga lahko založili v tovarno in dobivali od tega denarja še enkrat večje obresti kot v katerikoli hranilnici.

V vsaki hiši sta stanovali dve delavski družini. — Spodaj so bile sobice za samsce. — Na dvorišču je bila kopalnica, v vsaki sobi pa omara s knjigami.

Delavci so imeli nadalje na razpolago veliko dvorano za telovadbo in gledališke predstave.

Okoli desetih je zaigrala v daljavi vojaška godba, katere zvoki so se vedno bolj bližali.

K tovarni je prihajal človek v generalski uniformi in skočil s konja.

— Počakajte me v aleji — je rekel in odšel proti prvi delavski hiši. — Nasproti mu je prišel starec, oblečen v delavsko obleko.

— Dobro jutro oče! — je rekel častnik in objel starea, kateremu je od samega presenečenja padla pipa iz ust.

(Dalje prihodnjič).

Pozor!

Pozor!

V zalogi imamo iz starega kraja importirane

SRPE.

Cena 60 centov s poštnino.

FRANK SAKSER,

82 Cortlandt Street,

New York, N. Y.

Kos letos nimamo v zalogi, ker jih ni mogoče dobiti iz starega kraja. Srpi so nam ostali še od prejšnjih zalog.

Velika zaloga vina in žganja.

MARIJA GRILL

Prodaja belo vino po 70c galon
 črno vino po 60c
 Drožnik 4 galone za \$11.00
 Brinjevec 12 steklenic za \$12.00
 „ 4 galone (sodček) za \$16.00

Za obilno naročbo se priporoča

Marija Grill,

5308 St. Clair Ave., N. E., Cleveland, Ohio

Ldobite "GLAS NARODA" akosi štiri mesece dnevno, izvzemši pedelj in postavnih pramnikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila s bojišča in rasne ali ke. Sedaj ga sleherni dan razpoložljamo 15,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osebe lista je organizirano in spada v strokovne unije.

MODERNO URFJENA
TISKARNA GLAS NARODA

VSAKOVRSNE TISKOVINE
 IZVEŠUJE PO NIZKIH
 CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVEŠUJE PREVODE V
 DRUGE JEZIKE.

UNJSKO ORGANIZIRANA

POŠTENOST BO!
 DRUŠTVENA PRAVILA,
 OKROŽNICE — PAMFLETE,
 CENIK I. T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NAJ

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

NAZNANILO IN PRIPOROČILO.

Genjenim rojakom v Clevelandu, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš potovalni zastopnik

Mr. FRANK MEH,

kateri je pooblaščen pobirati naročnino na naš list, knjige in druge v našo strogo spadajoče posle ter izdajati pravovojne potrdila vsled česar ga rojakom najtopleje priporočamo.

Upravištvo "Glas Naroda"

PLEŠASTIH NIKDAR VEČ.

Prof. Long-ov Magnetni glavnik odstrani prah, povzroči rast in zabrani izpadanje las. Ozdravi glavobol. Se ne zlomi. Cena \$1.00. Moški žepni česnik za brke 25c. Po sprejemu te svote, pošljemo kamorkoli. Pišite: Novelty Sales Co., P. O. Box 1352, Pittsburgh, Pa.

Brezplačen nasvet in pouk priseljencem.

"THE BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION" za državo New York varuje priseljence ter jim pomaga, če so bili osleparjeni, oropani ali če so s njimi slabo ravnali.

Brezplačna navodila in pouk v naturalizacijskih zadevah — kako postati državljan Združenih držav, kje se oglašiti za državljanke listine.

Sorodniki naj bi čakali novo-dolše priseljence na Ellis Island ali pri Barge Office.

Oglasite se ali pišite: STATE DEPARTMENT OF LABOR, BUREAU OF INDUSTRIES AND IMMIGRATION, Newyorški urad: 230, 5th Ave., Room 2012.

Odpri vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od osme do devete ure zvečer.

Urad v Buffalo: 704, D. S. Morgan Building. Odpri vsak dan od devetih dopoldne do petih popoldne in ob sredah od sedme do devete ure zvečer.

POZOR ROJAKI!

Najpogostejše mamlje so ženske las, kakor tudi za moške brke in brado. Od tega mamlja sredstvo iz naših tednih krasni gosti in dolgi lasje kakor tudi moški krasni brki in brado in ne bodo odpadli iz svojih. Razmazanje, kositel ali trganje v robah, nogah in v križu, v osemih dneh popolnoma odstrani, rase, opelkine, bule, ture, krasne in grube, polne noge kurje oči, očiščila in par drab s popolnoma odstranijo. Kdor bi svoje sivo lase brez uspeha rabil mu jamčim za \$500. Pišite takoj po cenik, knjižico in žepni Kalendar in poljite 1 cent v markah za poštino.

JACOB WAGNER,

1092 E. 64. St., Cleveland, O.

HARMONIKE

Podjet kakršnekoli vrste indojcem in popravljam po najnižjih cenah, a delo trpežno in zanesljivo. V popravilo samsajlivo vsakdo pošlje, ker sem se nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravku vsemem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakor kdo shteva brzo nadaljnih vprašanj.

JOHN WENZEL,

1917 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Lorain, Ohio in okolici naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik

JOHN KUMER,

ki je pooblaščen pobirati naročnino na list Glas Naroda. S spoštovanjem Upravištvo Glas Naroda.

Rojaki naročite se na "Glas Naroda", največji slovenski dnevnik v Zdr. državi.

'KRACKERJEV' BRINJEVEC

je najstarejše in od zdravnikov pripoznano kot najboljšo sredstvo proti notranjim boleznim

Cena na "BRINJEVEC" je: 6 steklenic \$ 8.50
 12 steklenic 15.00

V ZALOGI IMAMO

tudi čisti domači TROPINJEVEC IN SLIVOV.

KA kuhana v naši lastni destilaciji.

Naše cene se sledede:

Tropinjevec per gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75 in \$3.00
 Slivovitz per gal. \$2.75 — \$3.00
 Tropinjevec saboj \$ 9.00
 Slivovitz saboj \$13.00
 "46" Rye Whiskey 5 let star, saboj \$11.00

Rudeča Ohio vina per gal. 55c., 60c., 65c.

Catawba in Delaware per gal. 75c. — 80c.

Za 5 in 10 gal. posodo računamo \$1.00, za 25 gal. \$2.00, za večja naročila je sod zastoj.

Naročilo naj se priloži denar ali Money Order in natančni naslov. Za pristanost plačajo jamčimo.

The Ohio Brandy Distilling Co.

6102-04 ST. CLAIR AVE., CLEVELAND, O.

EDINI SLOVENSKI JAVNI NOTAR

(Notary Public)

v GREATER-NEW YORKU

ANTON BURGAR

82 CORTLANDT STREET, NEW YORK, N. Y.

IZDELUJE IN PRESKRBUJE

vsakovrstna pooblastila, vojaške prošnje in daje potrebne nasvete v vseh vojaških zadevah. Rojakom, ki žele dobiti ameriški državljanski papir, daje potrebne informacije glede datuma izkrcanja ali imena parnika. Obrnite se zaupno na njega, kjer boste točno in solidno po-streženi.

Velika vojna mapa

vojskujočih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država, koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedi-

njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-

cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15

centov

Veliki vojni atlas

vojskujočih se evropskih držav in po kolonij-
 skih posestev vseh svetov.

Obsega 11 raznih zemljevidov.

Cena samo 25 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 CORTLANDT STREET,

NEW YORK, N. Y.

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berta pl. Suttner.

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem z velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga ima vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli.

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madame Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljše časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil.

V dno srca me je pretreslo, ko sem jo bral.

Štajerski pisatelj Peter Rosegger piše: Sedaj sem v nekem gozdu pri Grieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju.

Ko sem jo prebral, sem začel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bi jo tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbo, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral —

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so jihi spsi-
 lli ljudje, ki se borijo za svetovni mir.

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu):

Ne bom slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom po-
 sudil. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli po
 križemsvet in učili vse narode.

Financijski minister Domajewski je rekel v nekem svojem govo-
 ru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi
 opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben voja-
 šk strokovnjak, noben državnik, pač pa priprosta ženska Berta
 pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim,
 da se ne bo nikdo več navedel za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street,

New York City, N. Y.